

**Orientální
ústav AV ČR**

1922–2022

Sto let sblížování kultur

ORIENTÁLNÍ ÚSTAV AV ČR, v. v. i.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2022

LET SBLIŽOVÁNÍ KULTUR **100 let Orientálního ústavu**

IČ: 683 78 009

Sídlo: Pod Vodárenskou věží 4, Praha 8, 182 08

Dozorčí radou pracoviště projednána dne 7. 6. 2023.

Radou pracoviště schválena dne 12. 6. 2023.

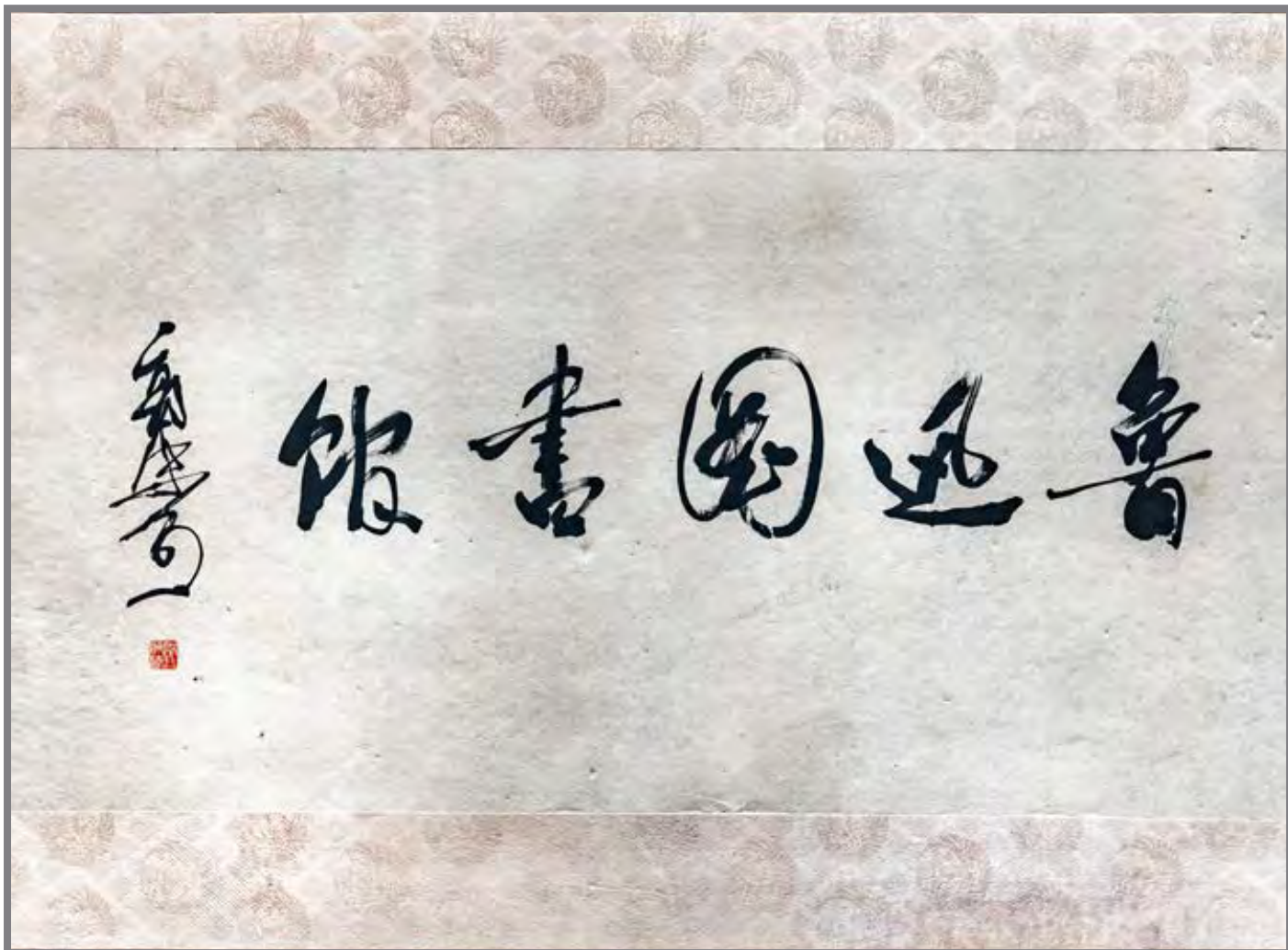
Tato výroční zpráva byla připravena dne 31. 3. 2023.

工程科学力行
東洋研究所百年誌

I. Hodnocení hlavní činnosti	3	II. Informace o složení orgánů OÚ a o jejich činnosti či o jejich změnách.	49
1. Vědecká činnost a uplatnění jejích výsledků	3	1. Složení orgánů pracoviště a jejich činnost	49
a) Stručná charakteristika vědecké činnosti a vědecká oddělení.	3	a) Ředitel	49
b) Výběr nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti	7	b) Rada pracoviště	49
Publikační výstupy	7	c) Dozorčí rada	53
Granty a projekty	11	2. Změny ve složení orgánů	53
c) Nejvýznamnější popularizační aktivity	15	III. Informace o změnách zřizovací listiny	55
d) Vědecká infrastruktura (výzkumné centrum na Taiwanu, časopisy, knihovna, elektronické databáze)	25	IV. Hodnocení další a jiné činnosti	55
2. Mezinárodní vědecká spolupráce	34	V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření	55
a) Mezinárodní poradní sbor	34	VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	55
b) Pořádání mezinárodních akcí a konferencí	35	VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště ..	55
c) Přednášky na mezinárodních konferencích	38	VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	55
d) Přednášky na zahraničních univerzitách	41	IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	55
e) Zahraniční výzkumné cesty	43	X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	55
f) Návštěvy zahraničních odborníků	44	Příloha 1 – Informace o pracovišti (přehled o počtu zaměstnanců, vzdělání a věkové struktuře)	56
g) Přednášky zahraničních hostů	44		
h) Dvoustranné dohody se zahraničními pracovišti	45		
ch) Další informace	45		
3. Vědecká a pedagogická spolupráce s vysokými školami	46		
a) Vedení doktorských, magisterských a bakalářských prací	46		
b) Oponentské posudky doktorských, magisterských a bakalářských prací	47		
c) Přednášková činnost	47		
4. Získaná ocenění a další důležité informace	48		

I. Hodnocení hlavní činnosti

1. Vědecká činnost a uplatnění jejích výsledků

a) Stručná charakteristika vědecké činnosti a vědecká oddělení

Předmětem hlavní činnosti Orientálního ústavu je vědecký výzkum v oblasti orientalistiky zaměřený zejména na dějiny národů Asie a Afriky, jakož i na jejich nábožensko-filozofické systémy, kulturu, jazyky a literaturu v období od starověku do současnosti. Vědecké aktivity pracovníků Orientálního ústavu založené na znalosti pramenných jazyků i nezprostředkovaném autentickém poznávání cizích kultur, náboženství, literatur a tak podobně se odrážejí v bohaté publikační činnosti, která zahrnuje jak vysoce specializované studie publikované v prestižních zahraničních časopisech či nakladatelstvích, tak i širší a obsáhlejší díla, jež shrnují a kontextualizují dílčí poznatky a jejichž ambicí bývá nezřídka státi se referenčními tituly ve svých oborech nebo kategoriích.

Svou činností OÚ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy apod.). Poskytuje odborné posudky, stanoviska a doporučení státním institucím, jako je Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Parlament ČR či Kancelář prezidenta ČR, týkající se spolupráce ČR s jednotlivými regiony Asie a Afriky.

Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy, vychovává vědecké pracovníky a připravuje v mezinárodním měřítku unikátní letní školy zaměřené na jazyky a kultury asijských menšin.

V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá mezinárodní i domácí vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum. Úkoly realizuje

samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi. Vedle excelentních výstupů určených mezinárodnímu odbornému publiku však vědečtí pracovníci Orientálního ústavu myslí rovněž na potřeby České republiky, což se projevuje v rozsáhlé agendě popularizační či osvětové. V tomto směru ústav navazuje na nejlepší tradice české, resp. československé orientalistiky, a tento zásadní aspekt vystupuje do popředí v roce 2022, kdy Orientální ústav slaví století od svého založení. Jeho vědečtí pracovníci jsou podepsáni pod dlouhou řadou překladů z různých asijských literatur, popularizačních knih, jazykových učebnic či slovníků, jejichž množství zdárně narůstá, čímž názorně dokladují, že posláním ústavu není úzce specializované bádání, nýbrž jeho praktická užitkovatelnost, ať již v mezinárodním vědeckém kontextu, tak i pro potřeby české veřejnosti a státu.

Vědecké útvary OÚ:

Oddělení Blízkého východu

Vedoucí oddělení:

Dr. Sergio Alivernini

Členové oddělení:

Dr. Sergio Alivernini

Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D.

Mgr. Miroslav Melčák, Ph.D.

doc. PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D.

Dr. Volodymyr Poltorak

PhDr. Jiří Prosecký, CSc.

(emeritní vědecký pracovník)

Dr. Giedrė Šabasevičiūtė

Dr. Kevin L. Schwartz

Dr. Stefano Taglia

PhDr. Jan Zouplna, Ph.D.

V současné době se vědečtí a odborní pracovníci oddělení Blízkého východu zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

Arabistika a islamologie:

- moderní a soudobé dějiny Blízkého východu, politický islám, dějiny Saúdské Arábie (Ondřej Beránek)
- sociální dějiny Blízkého východu ve středověku, náboženské nadace (*awqáf*), urbánní vývoj Mezopotámie (Miroslav Melčák)

- středověký islám, islámská mystika, soudobá islámská apokalyptika a milenarismus, islám v ČR (Bronislav Ostránský)

- náboženská intelektuální v arabských zemích, arabská literatura (Giedrė Šabasevičiūtė)

Hebraistika a židovská studia:

- sionismus a dějiny Izraele, moderní židovské dějiny, moderní a soudobé dějiny BV (Jan Zouplna)

Íránistika

- dějiny Íránu a persianizovaného světa v době 1500–1900, současná politika a kultura Íránu (Kevin L. Schwartz)

Starověký Přední východ:

- akkadská (babylónsko-asyrská) literatura, kulturní dějiny starověkého Předního východu (Jiří Prosecký)
- dějiny Mezopotámie, III. dynastie z Uru, mezopotámská matematika (Sergio Alivernini)

Turkologie

- transformace Blízkého východu v 19. a 20. století, formování moderního černomořského regionu, modernizace Osmanské a Ruské říše (Volodymyr Poltorak)
- historie pozdní Osmanské říše (19. a počátek 20. století), nacionalismus a menšiny na Blízkém východě (Stefano Taglia)

I. Hodnocení hlavní činnosti

Oddělení Jižní Asie**Vedoucí oddělení:**

Mgr. Pavel Hons, Ph.D.

Členové oddělení:

Dr. Meenakshi Nair Ambujan

Dr. Darmanto

Ing. Pavla Fajfrlíková, Ph.D.

PhDr. Jan Filipický, CSc.

(emeritní vědecký pracovník)

PhDr. Jiří Holba, Ph.D.

Mgr. Pavel Hons, Ph.D.

Dr. Thomas Loy

Dr. James Madaio

PhDr. Tomáš Petrů, Ph.D.

PhDr. Jaroslav Strnad, Ph.D.

V současné době se vědečtí a odborní pracovníci oddělení Jižní Asie, pod které spadají i středoasijská a jihovýchodněasijská studia, zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

Indologie

- byrokracie a dokumentární artefakty; půda, vyvlastnění a pozemková práva Adivasiů; každodenní stát; infrastruktura a materialita; agrární transformace; etnografie; digitální systém správy půdy; Indie; jižní Asie (Meenakshi Nair Ambujan)

- politické a kulturní dějiny Indie a drávidského jihu; etnické vztahy ve Šrí Lance (Jan Filipický)
- buddhismus, buddhistická filosofie (Jiří Holba)
- tamilský jazyk a tamilská literatura, dalitská literatura, indická společnost (Pavel Hons)
- indické filozofické tradice (zejména Advaita Vedānta), historiografie moderních hinduistických hnutí (James Madaio)
- indoárijské jazyky (sanskrt a hindí), hindská lexikografie, středověká (zejména mughalská) historie, dějiny Indie předkoloniálního období (Jaroslav Strnad)

Indonesistika

- environmentální historie a governmentalita v jihovýchodní Asii; jídlo v indo-pacifickém regionu; domorodost a etnicita v Indonésii; politická ekologie globálního Jihu (Darmanto)
- moderní a soudobé dějiny Indonésie a širšího regionu jihovýchodní Asie (Tomáš Petrů)
- postavení náboženských menšin v současném společensko-politickém kontextu Indonésie (Pavla Fajfrlíková)

Středněasijská studia

- dějiny Židů ve střední Asii, orální historie, tádžická literární historie (Thomas Loy)

Oddělení Východní Asie

Vedoucí oddělení:

Dr. Nobuko Toyosawa

Členové oddělení:

Dr. Giulia Cabras

Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D.

Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D.

Mgr. Jan Karlach, Ph.D.

Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.

Dr. Andrew Levidis

PhDr. Vladimír Liščák, CSc., DSc.

Dr. Jarmila Ptáčková

Dr. Nobuko Toyosawa

PhDr. Hana Třísková, Ph.D.

Dr. Jan Vihan

Oliver Weingarten, M.A., Ph.D.

V současné době se vědečtí a odborní pracovníci oddělení Východní Asie zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

Čínská studia

- jazyková politika ČLR (Giulia Cabras)
- středověké dějiny Číny (Jakub Hrubý)
- národnostní politika v ČLR, kvalitativní teorie a metodologie, etnikum I (Nuosu) z Liangshan (Jan Karlach)

- Hedvábná cesta a Čína, františkánské misie v Číně 13. až 18. století (Vladimír Liščák)
- fonetika a fonologie moderní čínštiny, problémy její výuky (Hana Třísková)
- mahájánový buddhismus, klasická čínská filologie, filozofie a exegeze (Jan Vihan)
- klasická čínština, čínská literatura a kultura – do 100 n. l. (Oliver Weingarten)

Ujgurská studia

- politika a dějiny moderní Číny, politika a dějiny Xinjiangu (Ondřej Klimeš)

Tibetská studia

- rozvojová a národnostní politika Číny v tibetských oblastech, čínský vliv v zahraničí, kultura a politika v himálájských regionech (Jarmila Ptáčková)

Taiwanská studia

- dějiny a kultura Taiwanu, taiwanská poválečná literatura (Táňa Dluhošová)

Japanologie:

- moderní a soudobé dějiny Japonska (Andrew Levidis)
- kulturní a intelektuální dějiny moderního Japonska (Nobuko Toyosawa)

I. Hodnocení hlavní činnosti

b) Výběr nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti

Publikační výstupy

(Jedná se o výběr publikací – pro kompletní přehled za daný rok i předchozí roky viz webové stránky OÚ či databázi ASEP. Nevytučení autoři nejsou zaměstnanci OÚ.)

Knihy v angličtině

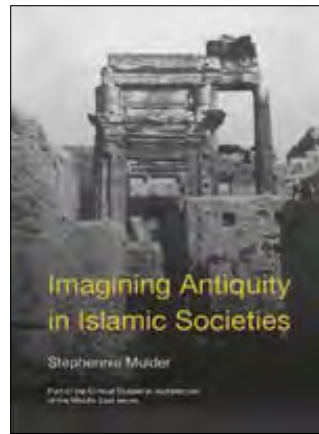

BĚLKA, L.;
BEROUNSKÝ, D.;
JANDÁČEK, P.;
PTÁČKOVÁ, Jarmila:
Experiencing Tibet from the heart of Europe. Potsdam: edition tethys; 2022. Wissenschaft; 6.

Kniha je uceleným dokumentem o českém příspěvku ke světové

tibetanistice. Unikátní fotografický materiál pořízený průkopníky tibetských studií s českými kořeny přináší vítané svědectví o novodobé historii Tibetu před 80. lety 20. století, která je ve světovém měřítku stále málo zmapovaná. Kniha vyšla k příležitosti mezinárodní tibetologické Konference IATS, která se konala v Praze v červenci 2022. Vydání publikace bylo umožněno díky laskavé finanční podpoře AV ČR ve spolupráci s nakladatelstvím Tethys, Edition Wissenschaft.

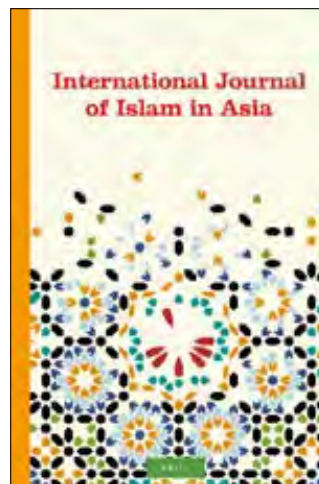
Články v mezinárodních recenzovaných časopisech a kapitoly v cizojazyčných knihách (výběr)

MELČÁK, Miroslav;
BERÁNEK, Ondřej:
ISIS's destruction of Mosul's historical monuments. Between media spectacle and religious doctrine. In: MULDER, S., ed. *Imagining antiquity in Islamic societies.* Bristol: Intellect, 2022, 265–290. Critical

studies in Architecture of the Middle East (reprint).

Kapitola zkoumá důvody ničení historických památek v iráckém městě Mosulu ze strany Islámského státu (IS). Demoliční kampaň začala krátce poté, co se tato radikální organizace chopila kontroly nad městem 10. června 2014 a autoři ji systematicky sledovali během prvních patnácti měsíců vlády IS. Analýza satelitních snímků, historické literatury a propagandy IS ukázala, že hlavním cílem ničení byla pohřební architektura. Nashromážděná data byla interpretována v kontextu diskurzu o ničení hrobů v salafitském učení.

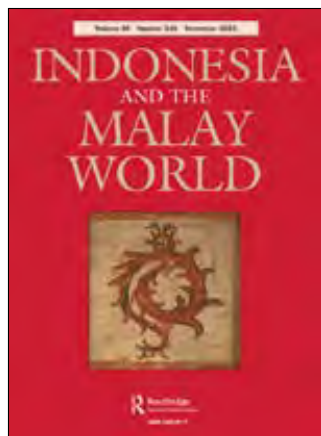

CABRAS, Giulia:
Technology-mediated communication and representations of Islam in Northwest China. Insights from visual postings on Weixin. *International Journal of Islam in Asia.* 2021, 2(1), 70–98.

Článek výzkumné pracovnice Giulie Cabras zkoumá vizuální příspěvky na čínské platformě Weixin (WeChat)

a poskytuje vhled do místních forem religiozity, sebereprezentace a aspiračních identit části muslimské komunity v Xiningu, administrativním centru provincie Qinghai. Článek je k dispozici open access.

DARMANTO: Good to produce. Food, gardening, and valued persons in contemporary Mentawai society, Indonesia. *Indonesia and the Malay World*. 2022, 50(148), 289–312.

V tomto článku autor zkoumá, jakou roli zaujímají potraviny a činnosti s potravinami spojenými v životě Mentavajců žijících na ostrově Siberut (Západní Sumatra, Indonésie). Hlavní pozornost je věnována zahradnictví – pěstitelství, které představuje hlavní aktivitu v procesu výroby potravin, ale též ve formování charakterových vlastností Mentavajců. Podle Darmanta je pěstování potravin více než procesem vytváření hmotných substancí, jedná se o významný transformační činitel celé společnosti.

LOY, Thomas; LEVIN, Zeev: From ‚Mercy‘ to ‚Banner of Labour‘. The Bukharan Jewish press in late Tsarist and early Soviet Central Asia. *Central Asian Survey*. 2022, 41(1), 22–40.

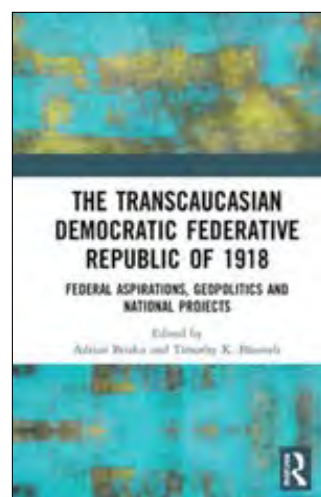
Článek představuje rozvoj a proměny bucharských židovských novin a periodik (1910–1938) a situuje je do širšího rámce médií Střední Asie. Tato případová studie vrhá světlo na politiku vůči minoritám za carského i sovětského režimu a pomáhá nám lépe pochopit různé zažívané změny

i kulturní přizpůsobení se podniknuté mnohými minoritami Střední Asie v časech kolonialismu.

SCHWARTZ, Kevin: „Citizen martyrs.“ The Afghan Fatemiyoun brigade in Iran. *Afghanistan*. 2022, 5(1), 93–121.

S tím, jak se Afghánci z brigád Fátimijún vracejí do Íránu (jakožto veteráni nebo ostatky mučedníků), stávají se součástí národních rámců šíitské identity a mučednictví. Skrze analýzu mediálních zpráv, pohřebních procesí a vizuální ikonografie tento článek ukazuje, jak státní i nestátní aktéři v Íránu využili příklad afghánských „obránců svatyní“ jakožto příležitosti, jak znovuoživit ústřední význam státních narativů týkajících se šíismu a národní oběti.

TAGLIA, Stefano: Pragmatism and expediency. Ottoman calculations and the establishment of the Transcaucasian Democratic Federative Republic. In: BRISKU, A., BLAUVELT, T. K., eds. *The Transcaucasian Democratic Federative Republic of 1918. Federal aspirations,*

geopolitics and national projects. London: Routledge, 2021, 45–58.

Opíraje se o studium osmanských pramenů z období předcházejícího a bezprostředně následujícího vzniku Zakavkazské demokratické federativní republiky (ZDFR) v roce 1918 se autor snaží objasnit důvody, které stály za počáteční podporou tohoto

I. Hodnocení hlavní činnosti

kavkazského státu ze strany Istanbulu. Navzdory domněnce, že osmanská unionistická politika vycházela z panturkických ideálů, se ukazuje, že Istanbul bral v úvahu především geopolitické zájmy své vlastní říše.

HOLBA, Jiří: Kamil Sedláček (1926–2011). Like walking to Lhasa. In: BĚLKA, L., BEROUNSKÝ, D., JANDÁČEK, P., PTÁČKOVÁ, J., eds. *Experiencing Tibet from the heart of Europe. Missionaries; scholars; filmmakers and motorbikes*. Potsdam: edition tethys, 2022, 71–88. Wissenschaft, 6.

LIŠČÁK, Vladimír: Odoric of Pordenone and his Chinese bestiary. In: CZIRÁKOVÁ ZHANG; D.; BUCKOVÁ; M.; VEREŠOVÁ; V.; eds. *The role of animals and mythological creatures in global cultures*. Bratislava: Institute of Oriental Studies; Slovak Academy of Sciences; 2022, 149–164.

LOY, Thomas: The Guide to Knowledge: The Journal Rahbar-i Dānish and Its Role in Creating a Soviet Tajik Literature (1927–1932). *Iranian Studies*. 2022, 55(3), 653–674.

MADAIO, James: The Narrative Shape of Orthopraxy: Storytelling, Dharma, and the Path to Liberation in Advaita Vedānta. *Journal of Hindu Studies*. 2021, 14(3), 326–377.

MELČÁK, Miroslav; NOVÁČEK, Karel; AMIN, Narmin Ali Muhammad: Tatawwur madīnat Āltún Kúbrī (Pirdi) fī daw' al-buhúth al-átháríja wa at-táríhíja al-džadída (Development of Altyn Köprü (Pirdi) in the light of new archaeological and historical research). *Athar al-Rafedain Journal*. 2022, 7(1), 79–95.

PTÁČKOVÁ, Jarmila: Martin Slobodník (1970–2019). Pioneer of Tibetan studies in Slovakia. In: BĚLKA; L.; BEROUNSKÝ; D.;

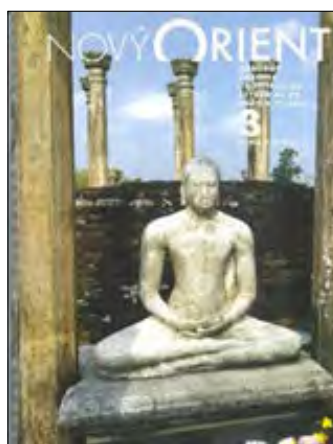
JANDÁČEK; P.; PTÁČKOVÁ; J.; eds. *Experiencing Tibet from the heart of Europe. Missionaries; scholars; filmmakers and motorbikes*. Potsdam: edition tethys, 2022, 101–106. Wissenschaft, 6.

SCHWARTZ, Kevin; FANI, A.: Persianate pasts, national presents. Persian literary and cultural production in the twentieth century [Special issue]. *Iranian Studies*. 2022, 55(3), 605–609.

SCHWARTZ, Kevin; GÖLZ, Olmo: Re-staging American triumph as American carnage. *Visual Studies*. 2022, 37(4), 403–404.

TYNEN, Sam: Triple dispossession in northwestern China. In: BYLER, D., FRANCESCHINI, I., LOUBERE, N., eds. *Xinjiang Year Zero*. Sydney: Australian National University Press, 2022, s. 105–116.

České knihy, články a překlady (výběr)

BERÁNEK, Ondřej: Zásnuby [Překlad povídky]. *Nový Orient*. 2020, 75(3), 76–82.

HOLBA, Jiří: Traktát o probuzení důvěry v mahájánu. *Nový Orient*. 2020, 75(3), 43–56.

HRUBÝ, Jakub: Mnohé tváře čínského admirála. Zheng Heho námořní výpravy (nejen) v kontextu kulturní diplomacie ČLR. *Nový Orient*. 2021, 76(1), 5–27.

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

LIŠČÁK, Vladimír: Státní vlajky a emblémy na Tchaj-wanu a hnutí za nezávislost. *Vexilologie*. 2022, č. 202, 4084–4091.

klínopisné bádání, předovýchodní archeologie a spřízněné obory v dokumentech. Praha: Libri, 2021, 538–575.

MELČÁK, Miroslav; POSPÍŠILOVÁ, Lucie: Digitální rekonstrukce mosulské středověké památky: Mašhad imáma Awnuddína ibn al-Hasan. *Bulletin Uměleckohistorické společnosti v Českých zemích*. 2022, 36–39.

PETRŮ, Tomáš: Zapomeňme na minulost! Výklad událostí „indonéské tragédie“ roku 1965 očima Nového pořádku a jeho dědiců. *Nový Orient*. 2021, 76(1), 93–102.

STRNAD, Jaroslav: Nový Orient jako zrcadlo doby a české orientalistiky. In: VELHARTICKÁ, Š., ed. *100 let české staroorientalistiky. České*

STRNAD, Jaroslav: Archiv Orientální. In: VELHARTICKÁ, Š., ed. *100 let české staroorientalistiky. České klínopisné bádání, předovýchodní archeologie a spřízněné obory v dokumentech.* Praha: Libri, 2021, 528–537.

Retrospektiva vývoje profilu českého orientalistického časopisu mezinárodního významu u příležitosti 90. výročí jeho založení

I. Hodnocení hlavní činnosti

Granty a projekty

Granty

Granty od externích poskytovatelů:

**The Transnational
Entanglements of Global
Hinduism**

Poskytovatel: Grantová agentura České republiky

Hlavní řešitel: James Madaio

Trvání: 2021–2024

Tento projekt se pokouší zaplnit mezeru ve vědeckém chápání moderního hinduismu, moderní jógy a globálních okultních věd, a to prostřednictvím podrobného zkoumání transnacionální komplexity v životě a filosofii Kaliprasáda Čandry (1866–1939), široce známého jako Svámí Abhédánanda, a dalších indických učitelů spojených s védántou a teosofii na přelomu 19. a 20. století.

蔣經國國際學術交流基金會
Chiang Ching-kuo Foundation for International Scholarly Exchange

**Persistence of Elite Families and Transformation
of Prestige in Taiwan: A Diachronic Perspective
(RG013-U-19)**

Řešitelka za OÚ: Táňa Dluhošová. Co-PI:

Prof. Cheng Li-Hsuan (Department of Sociology,
National Chengchi University, Taiwan).

Poskytovatel: Chiang Ching-kuo Foundation for
International Scholarly Exchange.

Trvání: 1. 7. 2020 – 30. 6. 2022

Cílem tohoto projektu je studium taiwanských elit.
Česká strana je hlavním příjemcem podpory.

**Writing, Publishing, and Appreciating Literature:
An Ethnography of Literary Practices in the
European Periphery (8J22FR010)**

Řešitelé za českou stranu: Giedrė Šabasevičiūtė
(hlavní řešitelka, OÚ), Táňa Dluhošová (OÚ),
Thomas Loy (OÚ) a Adéla Provazníková (FF UK).

Řešitelka za francouzskou stranu: Zoé Carle
(Université Paris VIII Vincennes-Saint Denis –
Fabrique du littéraire Fablitt).

Poskytovatel: MŠMT – Barrande Mobility Program

Trvání: 1. 1. 2022 – 31. 12. 2023

Projekt, který se opírá o již existující spolupráci
v rámci výzkumné platformy *Power and Strategies
of Social and Political Order*, je pokračováním debat
na téma literární produkce na periferii. Barrande
Mobility program umožňuje upevnit vztahy mezi
evropskými výzkumnými institucemi, které se
specializují na arabské a asijské společnosti.

Zapojení OÚ do Strategie AV21

Strategie Akademie věd ČR reaguje na aktuální společenské výzvy promyšlenou formulací výzkumných programů, založených na spolupráci oborů a institucí při jejich řešení. Orientální ústav se v roce 2022 zapojil do několika výzkumných programů Strategie AV21:

Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita

- Orientální studia a bádání (nejen) ve Středoevropském prostoru (Tomáš Petrů)
- Reflexe indické filosofie v západním myšlení (James Madaio)
- Islám v Evropě – evropské vnímání Blízkého východu v průběhu staletí (Stefano Taglia)
- 100. let Orientálního ústavu: Virtuální výstava (Reysa Alenzuela)
- Řemeslné a kulturní dědictví: Japonské lucerny ve střední Evropě (Nobuko Toyosawa); výstupy projektu Praha osvětlená dostupné na: <https://toyosawa4.wixsite.com/lantern>
- Virtuální galerie mosulské architektury (Miroslav Melčák), ve spolupráci s Karlem Nováčkem, FF UP Olomouc.
- Kulturní dědictví v pohybu: Literární umění „mezi“ Evropou a jinde (Giedrė Šabasevičiūtė)

Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy

- Jazyková rozmanitost v regionu Amdo: změny a výzvy (Giulia Cabras)
- Politika Čínské lidové republiky (Ondřej Klimeš)
- Nový pohled na teorii čínského přízvuku (Hana Trísková)

Odolná společnost pro 21. století

- Odkaz 11. září (Kevin L. Schwartz)

Prémie Lumina quaeruntur Akademie věd ČR (2019–2023)

Prémie Lumina quaeruntur zřízená Akademickou radou Akademie věd České republiky jako nástroj podpory vědecké excelence v AV ČR je určena k ocenění významných perspektivních výzkumných pracovníků při zakládání nových vědeckých týmů na pracovištích AV ČR, kterým umožní rozvinout jejich vědecký program zaměřený na koncepčně nová témata významně posouvající hranice poznání nebo směřující ke společensky důležitým praktickým aplikacím.

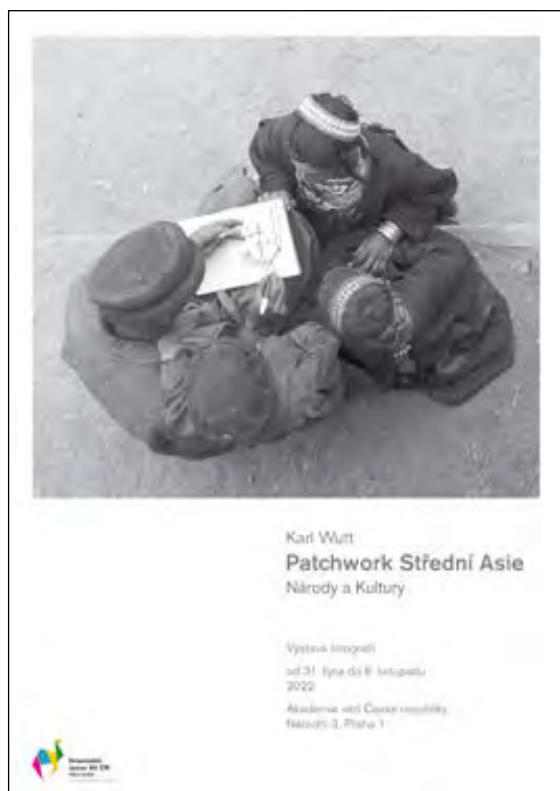
Projekt *Vyvažování zájmů: souvislosti národnostní a zahraniční politiky v soudobé Číně*. Řešitelé:

Ondřej Klimeš, Jarmila Ptáčková. Výzkumný tým: Giulia Cabras, Jan Karlach.

- **Giulia Cabras:** jazyková rozmanitost v regionu Amdo: změny a výzvy. Spolupracuje také v mezinárodním projektu Onomatopoeia – What is in a Name? (2020–2024), hlavní řešitelka: prof. PaedDr. L. via Körtvélyessy, PhD., Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice (projekt APVV–19–003).
- **Jan Karlach:** národnostní politika v ČLR, kvalitativní teorie a metodologie, etnikum I (Nuosu) z Liangshanu
- **Jarmila Ptáčková:** rozvojová a národnostní politika Číny v tibetských oblastech, čínský vliv v zahraničí, kultura a politika v himálájských regionech
- **Ondřej Klimeš:** politika a dějiny Xinjiangu, politika a dějiny moderní Číny

I. Hodnocení hlavní činnosti

Výzkumné platformy

Projekt *Power and Strategies of Social and Political Order*

Interdisciplinární vědecko-výzkumná platforma založená v roce 2015 se zabývá různorodým pojetím moci a s ním spojenými otázkami, relevantními pro studium asijských a blízkovýchodních společností od dávné minulosti až po současnost.

Témata zkoumaná pracovníky OÚ v roce 2022:

- **Nobuko Toyosawa:** Manifesting Benevolence: Truth, Goodness, and Beauty in Sadanobu's Garden
- **Thomas Loy:** Modernity and Modernism in Persophone Literary History
- **Giedrė Šabasevičiūtė:** Writing Fiction in Contemporary Cairo: Gender, Class, and State Bureaucracy
- **Giulia Cabras:** Sense(s) of belonging and aspirational identities on WeChat
- **Ondřej Klimeš:** China's Ethnic Policy in Xinjiang (East Turkestan)

Semináře a letní školy realizované v rámci výzkumné platformy Power v roce 2022:

- 12. 5. 2022 přednáška *The History of Interhelpe (1922–1943)*, hostující přednášející: Diego Sbriglia (Masaryk University, Brno).
- 20. – 24. 6. 2022 *Letní škola čagatajštiny* (Summer school of Chaghatai)

Letní školu čagatajštiny připravil **dr. Ondřej Klimeš** z OÚ ve spolupráci s Ústavem asijských studií FF UK. Jako hlavní přednášející byl pozván dr. Eric Schluessel, odborný asistent Katedry moderní čínské historie na Univerzitě George Washingtona a autor první moderní učebnice čagatajštiny. Během kurzu měli účastníci jedinečnou možnost se prostřednictvím manuskriptů pocházejících z východního a západního Turkestanu seznámit se základy turkického jazyka, který byl používán napříč celou Střední Asií od r. 1400 až do r. 1950. Význam akce podtrhuje skutečnost, že letní škola zaměřená výhradně na čagatajštinu dosud nemá v Evropě obdoby.

Program letních škol každoročně připravovaný pracovníky OÚ nabízí studentům bakalářského i magisterského studia jedinečnou možnost seznámit se s dnes již vzácnými jazyky Asie a Blízkého východu. Letní škola oslovila studenty a odbornou veřejnost z celého světa. V dalších letech plánuje OÚ rozšíření programu letních jazykově-kulturních škol.

Více informací k nalezení zde:
<http://power.orient.cas.cz>

Středoasijská platforma

Orientální ústav se profiluje jako důležité centrum středoasijských studií v Evropě. Střední Asie v tomto kontextu zahrnuje Afghánistán, Uzbekistán, Tádžikistán, Turkmenistán, Kyrgyzstán, Kazachstán až po západní Čínu (Sin-ťiang, Tibet) a Mongolsko.

Ústav koordinuje středoevropské sítě studijních programů zaměřených na Střední Asii a úzká spolupráce probíhá například s Vídeňskou univerzitou a Rakouskou Akademií věd, s Humboldtovou univerzitou v Berlíně nebo s Univerzitou Leipzig. Součástí jsou například letní jazykové školy atd.

Koordinátoři projektu za OÚ: Thomas Loy, Jarmila Ptáčková

Koordinátoři mimo OÚ: Věra Exnerová, Malika Bahovadinova, Olaf Günther, Slavomír Horák

Semináře a letní školy realizované v rámci Středoasijské výzkumné platformy v roce 2022:

– Dvousemestrový on-line přednáškový cyklus CSACTI

Celkem 6+6 přednášek přednesli odborníci na oblast Střední Asie z několika předních evropských univerzit a vědeckých institucí jako SOAS University of London, University of Vienna, Austrian Academy of Sciences, Centre for Development Research/University of Bonn, Free University of Bozen-Bolzano, Humboldt University Berlin, Polish Academy of Sciences a Saint Petersburg University.

Do přednáškového cyklu se za OÚ zapojil Ondřej Klimeš s příspěvkem China's Xinjiang propaganda and united front work abroad: case study of Turkey (22. 11. 2022, online).

Pořadatel: Orientální ústav AV ČR, v. v. i., Středoasijská platforma, organizátor: Thomas Loy. Spolupořadatelé: Dipartimento Asia, Africa e Mediterraneo, Università di Napoli, L'Orientale, organizátor: T. Trevisani.

Datum: 7. 10. – 16. 12. 2021 a 27. 10. – 14. 12. 2022

Více informací k nalezení zde:

<https://orient.cas.cz/cs/veda-a-vyzkum/vyzkumne-platformy/stredoasijska-platforma/>

■ c) Nejvýznamnější popularizační aktivity

Rok 2022 se nesl ve znamení připomínek stého výročí od založení Orientálního ústavu, což přineslo velké množství veřejných přednášek, besed, prezentací a jiných popularizačních, ale též vědeckých aktivit. Jednotlivé akce (viz níže) probíhaly v průběhu celého roku, nicméně podstatná část výstupů i jejich mediálního pokrytí se soustředila na dva kratší časové úseky, jmenovitě počátek roku, kdy došlo k založení OÚ de iure, a na první listopadový týden, kdy probíhal Týden Akademie věd, největší vědecký festival v ČR, jehož hlavním tématem pražské části se stalo „Století orientalistiky“.

„Století orientalistiky“ – program Orientálního ústavu v rámci festivalu Týden Akademie věd ČR

Stoleté výročí Orientálního ústavu bylo široce reflektováno v rámci letošního festivalu Týden Akademie věd (30. 10. – 6. 11. 2022, budova AV ČR na Národní), přičemž ústav představil nejen svou bohatou historii (výstava v galerii Věda a umění, postery ve foyer AV, tibetský stan ve foyeru s video-prezentací OÚ aj.), ale především současné projekty a velká témata, kterým se vědečtí pracovníci OÚ věnují. Festival začal slavnostním rozsvícením lampionu, který byl vytvořen japonskými umělci přímo v Praze pro tuto příležitost. (Více o akcích Praha osvětlená na <https://toyosawa4.wixsite.com/lantern>) Týden byl tematicky rozčleněn dle teritoriálního klíče (např. Egyptský den, Turecký den atd.), přičemž důraz byl kladen nejen na stránku didaktickou (přednášky, workshopy a besedy), ale také na program kulturní.

Soutěž „Nakresli orientalistu“

V návaznosti na stoleté jubileum Orientálního ústavu byla vyhlášena soutěž pro děti základních škol, nazvaná „Nakresli orientalistu“, ve které měli účastníci za úkol vizualizovat (různými výtvarnými technikami) své představy o zemích Asie a o práci v oboru orientalistiky. Školy poté navštívili naši pracovníci a s dětmi prodiskutovali problematiku setkávání s jinými kulturami a naše stereotypy o nich. Do této aktivity se zapojilo celkem pět základních škol a ZUŠ, přičemž vybrané práce byly veřejně vystaveny na Veletrhu vědy v Praze – Letňanech a také v mongolské jurtě (v rámci účasti OÚ v „Noci vědců“ – viz položka níže) a v neposlední řadě v tibetském stanu, který byl součástí prezentace OÚ na festivalu Týden Akademie věd. Dětské výkresy byly následně digitalizovány a s jejich prezentací se počítá v rámci chystané elektronické výstavy.

Prezentace OÚ na „Veletrhu vědy“ na výstavišti

Orientální ústav se zcela netradiční formou zapojil do největší populárně naučné akce v ČR. Návštěvníky veletrhu vědeckí pracovníci OÚ tentokrát přivítali v tibetském slavnostním stanu, v němž bylo možné si prohlédnout výstavu fotografií z oblastí výzkumu OÚ anebo načerpat trochu orientální atmosféry ve čtenářském koutku. Své znalosti týkající se Orientu pak mohli návštěvníci otestovat v kvízu připraveném studenty středních škol, kteří na OÚ působili jako stážisté v rámci projektu Otevřená věda. Ani tento rok nechyběla ukázka z orientálních písem či tetování henou.

Datum a místo konání: 2. – 4. 6. 2022, Expo Letňany, Praha

Účast OÚ v rámci „Noci vědců“

100. výročí od svého založení si Orientální ústav připomněl rovněž v rámci celoevropského projektu Noc vědců na Střeleckém ostrově v samém centru města. Návštěvníci zde mohli získat zcela nevšední zkušenost v podobě spolupráce na vztyčení tradiční mongolské jurty. Součástí Noci vědců byla také četba vybraných ukázek z překladu „Popsání pozoruhodností Egypta“ významného učenice a literáta Taqíjuddína al-Maqrízího (1364–1442) či výstava grafického románu Mohameda Sayeda s názvem „Bohužel“. Koncert ženské kapely Heschek beschek, jejíž členky pochází z různých arabských kulturních prostředí, ladil orientální program až do pozdních hodin.

Spoluorganizátor: ERN

Datum a místo konání: 30. 9. 2022, Střelecký ostrov, Praha

I. Hodnocení hlavní činnosti

Seriál „Století orientalistiky“ na stránkách měsíčníku *Dějiny a současnost*

Stoleté výročí ústavu bylo příležitostí nabídnout konkrétní odpovědi na otázku po významu orientalistiky. Seriál „Století orientalistiky“, uveřejňovaný v průběhu celého roku 2022 (s přesahem též do roku 2023) na stránkách měsíčníku *Dějiny a současnost* měl za cíl přiblížit, jak Češi poznávali vybrané části Orientu, ale zároveň to, čemu se vědeckí pracovníci Orientálního ústavu aktuálně věnují. Editorem seriálu byl Bronislav Ostřanský. Na překladu článků zahraničních vědeckých pracovníků se podíleli též stážisté na OÚ v rámci projektu Otevřená věda. Přehled příspěvků: Bronislav Ostřanský: „Slovo na úvod / Století orientalistiky“ + „Kterak Češi poznávali arabský svět“ (1/2022); Kevin L. Schwartz: „Nové formy propagandy v Íránu“ (2/2022); Miroslav Melčák: „Proti ikonoklasmu. Trojrozměrné virtuální rekonstrukce zničených mosulských památek“ (3/2022); Jan Karlach: „Rituály, chytré telefony a každodenní život v Chladných horách“ (4/2022); Jarmila Ptáčková: „Mizející Tibet? Nová vlna čínské

národnostní politiky“ (5/2022); Táňa Dluhošová: „Jak Móric Beňovský navštívil Taiwan“ (6/2022); Stefano Taglia: „Drogy a družnost v pozdní Osmanské říši“ (7/2022); Ondřej Klimeš: „Ujgurské školství a kultura jako nástroj politické kontroly v Xinjiangu“ (8–9/2022); Thomas Loy: „Znovuobjevování lokálních lidových novin ve Střední Asii“ (10/2022); Jiří Holba: „Jak Češi poznávali buddhismus“ (11/2022); Giedrė Šabasevičiūtė: „Literární kluby v Káhiře: Místa solidarity a radosti“ (12/2022).

Everyday Writers in the Middle East and Asia

Literární přednáškový cyklus připravený zahraničními vědeckými pracovníky OÚ dr. Thomasem Loyem a dr. Kevinem Schwartzem dal formou osobně laděných rozhovorů zblízka nahlédnout do života spisovatelů v Asii a na Blízkém východě. Během sedmi večerů měli posluchači možnost se seznámit s tvorbou afgánského spisovatele Taqi Akhlaqiho či monografií věnovanou osobnosti egyptského literárního kritika Sajjida Qutba. Další tématická setkání pak představila pestrou scénu moderní tchajwanské literatury, arabskou poezii v podání Nadi Elshabrawy, díla kábulského spisovatele Akrama Usmana či dosud málo probádanou tamilskou literaturou. Své otázky mohli přítomní položit také hvězdě současného středoasijského literárního nebe Hamidu Ismailovovi. Série přednášek probíhala v prostorách literární kavárny Božská lahvice v Praze na Starém Městě. Poslední literární setkání se uskutečnilo v hlavní budově AV ČR v rámci Týdne Akademie věd.

Datum a místo konání: 9. 4. 2022 – 4. 11. 2022, literární kavárna Božská lahvice, Praha

Centrum pro poznávání asijských regionů ve Šluknovském výběžku

Vědecká pracovnice OÚ Jarmila Ptáčková spolu se spolkem Thonmi dlouhodobě rozvíjejí projekt, který nejen obyvatelům česko-německého pohraničí zprostředkovává autentická setkání s orientální kulturou. Do projektu se pravidelně formou přednášek a workshopů zapojují další pracovníci OÚ. Ve vzdělávacím areálu Thonmi z. s. mají lidé jedinečnou možnost navštívit buddhistickou stúpu, spatřit jačí stádo nebo blíže prozkoumat např. hliněnou pec tandir, mongolské ovoce a jurtu. V posledním roce byla též zahájena stavba tibetského domu, revitalizace cesty mezi Velkým Šenovem, Mikulášovicemi a Vilémovem pak dala vzniknout Asijské poznávací stezce. Areál každý rok počátkem července hostí festival Eastern Tunes. Jarmila Ptáčková byla v roce 2022 projektem Euroregion Elbe/Labe zařazena mezi 13 osobností, které aktivně mění život v Sudetech, viz rozhovor s dr. Ptáčkovou v knize *Uprostřed na okraji* (prezentace knihy dne 5. 10. 2022 v knihovně v Sebnitz v rámci festivalu Dny české a německé kultury 2022).

Spoluorganizátor: Thonmi z. s.

Datum a místo konání: po celý rok 2022

Festival „Eastern Tunes“

Festival asijské hudby a kultury „Eastern Tunes“ se již tradičně konal s podporou OÚ v Mikulášovicích na Šluknovsku a jeho cílem bylo oslovit co nejširší škálu návštěvníků, především z ČR a Německa,

mj. rodiny s dětmi, a to nejen hudbou, ale též promítáním, workshopy, dětským programem atd. Tento festival měl ohlas v celostátních i lokálních médiích.

Spoluorganizátor: Thonmi z. s.

Datum a místo konání: 9. 7. 2022

Film

Chladné hory: promítání dokumentárního filmu „Down from the Mountains“ (Dolů z hor) a diskuse o Yíích z jihozápadní Číny.

Pořadatel akce: Čajovna a kavárna Na kopečku, Rumburk

Datum a místo konání: 11. 2. 2022

Přednášející: Jan Karlach

I. Hodnocení hlavní činnosti

Popularizační články:

- **KARLACH, Jan:** Živoucí galaxie zkušeností se světem hor. Kosmologie národnosti I. *Vesmír*. 2022, 11, 700–704.

- **KARLACH, Jan:** Oheň v životě Nuosuů z Chladných hor. Koloběh jednání, jejich metafor a následných zastoupení. *Analogon*. 2022, 96, 77–81.

Rozhovory a podcasty:

- **HONS, Pavel:** *Kasta a basta aneb prokletí indických kast*. [Rozhovor]. *A/Věda a výzkum*. 2022, 3, 44–49.
- **KARLACH, JAN:** *3 Šamani z južnej Číny s Janom Karlachom*. [Díl podcastu ASIA DISPATCH: Příběhy z Dálkého východu, 7. 12. 2022].
- **KARLACH, JAN:** *Los Yi w* [Díl podcastu Sinopsis: Descubriendo China, 11. 10. 2022]. DublabBCN, Barcelona.
- **KLIMEŠ, Ondřej:** *Na okraji propasti. Sinolog Ondřej Klimeš vypráví temný příběh Ujgurů drčených čínskou vládou*. [Díl podcastu Věda na dosah, 25. 10. 2022]. Praha: Akademie věd ČR, 2022.

- **PTÁČKOVÁ, Jarmila:** *Svědky mizejícího Tibetu*. [Rozhovor]. *A/Věda a výzkum*. 2022, 6(1), 40–47.

- **TŘÍSKOVÁ, Hana:** *Jak zní mluvená čínština?* *Rozhovor s Hanou Třískovou* [Díl podcastu Globální konflikty a lokální souvislosti, 16. 2. 2022]. Praha: Akademie věd ČR, 2022.

Zapojení do projektu stáží pro studenty SŠ v ústavech AV ČR „Otevřená věda“

Vědeční pracovníci ústavu, Jarmila Ptáčková, Táňa Dluhošová a Jakub Hrubý, se zapojili do projektu stáží pro středoškolské studenty s programem nazvaným „Jak objevit Orient“.

Stážisté během školení o základní ochraně knihovního fondu.

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

Přednášky pro veřejnost a vzdělávací akce pro střední a základní školy

Vzdělávání veřejnosti

Cyklus veřejných přednášek v Cafe Academia

Tematicky bohatý cyklus osmi veřejných přednášek u příležitosti 100. výročí od založení OÚ se uskutečnil v Literární kavárně Academia v Praze na Václavském náměstí od 25. ledna do 15. března 2022.

– 25. 1. **Z dějin Orientálního ústavu** (Jaroslav Strnad)

- 1. 2. **Všechna náboženství světa...** (Daniel Boušek, Dita Válová, Bronislav Ostržanský)
- 8. 2. **Orientální ústav na Taiwanu – věda a život** (Táňa Dluhošová)
- 15. 2. **Islám v Indonésii mezi akulturací a intolerancí – hledání nového středu** (Tomáš Petrů)
- 22. 2. **Čínský Sin-t'iang jako laboratoř represe** (Ondřej Klimeš)
- 1. 3. **Proč nemizí kastovní systém a jak se mění** (Pavel Hons)
- 8. 3. **Mluvte čínsky hezky – nová učebnice** (Hana Třísková)
- 15. 3. **Náhled pod ruce dělníků národnostní politiky: Jihozápadní Čína jakožto kolébka čínské antropologie** (Jan Karlach)

Veřejná debata *Tibet a olympijské hry v Pekingu*

V čase blížících se zimních olympijských her, jejichž pořadatelem se stala v letošním roce Čína, uspořádal projekt Sinopsis veřejnou debatu na téma olympijské hry v Pekingu. Jedním z hostů debaty byla vědecká pracovnice OÚ **Jarmila Ptáčková**, která ve svém příspěvku na téma Tibet a olympijské hry upozornila na skutečnost, že Zimní olympijské hry v Pekingu nemohou být apolitické. Debata proběhla dne 24. 1. 2022 v Kampusu Hybernská.

I. Hodnocení hlavní činnosti

Promítání filmu *Hooligan Sparrow* s debatou

Dne 22. 3. 2022 promítala Amnesty International film z roku 2016 s názvem *Hooligan Sparrow*. Snímek otevírá tabuizované téma autoritami páchaného sexuálního násilí. Po filmu následovala

debata s vědeckou pracovnící OÚ **Jarmilou Ptáčkovou**, která pohovořila o situaci v Číně a Tibetu. Debata proběhla v prostorách Next Zone Střední průmyslové školy na Smíchově.

On-line debata k filmu *In Search of My Sister*

9. 2. 2022, pořadatel akce: Velvyslanectví USA v Barbadosu. Vědecký pracovník OÚ **Ondřej Klimeš** byl hostem on-line debaty k filmu *In Search of My Sister*. Dokumentární snímek, který sleduje kampaň exilové

ujgurské aktivistky Rushan Abbasové za nalezení a osvobození její sestry Gulshan z čínského vězení, upozorňuje na porušování lidských práv v čínském Sin-ťiang. Nezisková organizace Campaign for Uyghurs založená Rushan Abbasovou byla v roce 2022 navržena na Nobelovu cenu za mír.

Veřejná debata *Islám v ČR? Der Islam in der Tschechischen Republik?*

Dne 2. 4. 2022 od 14 hod v sále Městské knihovny Rumburk proběhla veřejná odborná debata na téma *Islám v ČR*. Debatu

moderoval farář Českobratrské církve evangelické v Rumburku Richard F. Vlasák. Hostem byli farář Mikuláš Vymětal a vědecký pracovník OÚ **Bronislav Ostřanský**.

Slavnosti Zažít město

Dne 18. 9. 2022 se vědecký pracovník OÚ **Vladimír Liščák** zúčastnil posvěcení kaple bl. Odorika z Pordenone na Vokovické návsi. Informace o události byla uveřejněna v bulletinu „Šestka, noviny městské části Praha 6“, listopad 2022, s. 16: Genius loci – Kaple, kříže, zvoníčky).

Setkání Mozaiky: *Století orientalistiky*

Dne 16. 11. 2022 vědecký pracovník OÚ **Bronislav Ostřanský** pohovořil na setkání z cyklu mezikulturních večerů „Kultura sblížuje“ pořádaného neziskovou organizací Mozaika o tom, kterak Češi poznávali Blízký východ, co je k tomu vedlo a jak později tento zájem vyústil do formování řady vědeckých disciplín, které se souhrnně označují jako orientalistika.

Setkání Mozaiky: *Odkryjte tajemství sufismu a poslechněte si sufíjskou poezii*

Veřejná popularizační přednáška věnovaná myšlenkám a uměleckým projevům sufismu pronesaná dne 30. 3. 2022

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

Bronislavem Ostránským na půdě sdružení Mozaiky Platform Dialog.

Přednáška *Je kastovní systém překážkou rozvoje Indie?*

2. 6. 2022, pořadatel akce: Městská knihovna v Praze
Do jaké míry je v Indii kastovní systém stále živý, co společnosti přináší a co ji naopak bere a jaké kroky podniká indická vláda k odstranění negativních projevů kastovnictví. To byly otázky, na které se pokusila přinést odpověď přednáška **Pavla Honse**.

Účast zaměstnanců pracoviště na vzdělávání na základních a středních školách

Přednáška s besedou o tom, jak Češi poznávali Orient

ZŠ Kladno, Moskevská

Dne 14. 10. 2022 v návaznosti na akci „Nakresli orientalistu“ (viz rubrika popularizačn.ch aktivit) Bronislav Ostránský navštívil žáky 7. a 8. tříd ZŠ Moskevská v Kladně a pohovořil o tom, jak Češi objevovali Orient.

Symposium *Mosty 2022*

Gymnázium Jana Keplera

Dne 17. 11. 2022 se **Vladimír Liščák** zapojil do oslav Mezinárodního dne studentstva a přečetl ukázkou z nového překladu „Cesty Marka Pola jako most mezi Evropou a Východní Asií“.

Přednáška *Indonésie: nová střední mocnost?*

Gymnázium Jana Keplera

Dne 28. listopadu 2022 **Tomáš Petrů** žákům gymnázia představil Indonésii jako zemi s obrovským potenciálem a nedávno otevřenou indonesistiku na FF UK jako perspektivní a zajímavý obor.

Spolupráce s médii a online platformami

OÚ spolupracuje s veřejnými sdělovacími prostředky (zejména Česká televize a Český rozhlas) i s dalšími médii v ČR i zahraničí. Jeho pracovníci pravidelně poskytují konzultace a vystupují s komentáři k aktuálnímu dění v zemích, které jsou předmětem jejich výzkumné činnosti. Významnější mediální výstupy lze dohledat i v archivu aktualit na webové adrese: <http://www.orient.cas.cz>.

Ze spolupráce s českými i zahraničními médii lze uvést například:

KOLEKTIV PRACOVNÍKŮ OÚ:

STRNAD, Jaroslav; HONS, Pavel; ALENZUELA, Reysa; HRUBÝ, Jakub; DLUHOŠOVÁ, Táňa; OSTRÁNSKÝ, Bronislav; MELČÁK, Miroslav

– 26. 1. 2022 rozhlasový pořad Večer na téma: **Od Musila k Mosulu. Orientální ústav – 100 let sblížení kultur**, připravila Lucie Němečková, ČR Vltava.

BERÁNEK, Ondřej

– 2. 8. 2022: vystoupení v komentovaném zpravodajství + rozhovor: **CIA zabila nejhledanějšího teroristu světa**, Horizont ČT24, Česká televize.
– 13. 8. 2022: interview: **Czech scholar Ondřej Beránek. Destructing cultural artefacts aims to eradicate the opponents' collective memory**, Iran daily 7087 (2022), 6–7.

I. Hodnocení hlavní činnosti

- 25. 1. 2022: vystoupení společně s B. Ostránským v komentovaném zpravodajství: **Před 100 lety vznikl Orientální ústav**, Události, komentáře, Česká televize.

HONS, Pavel

- 21. 3. 2022: rozhovor pro pořad Za obzorem: **Indie 21. století. Za jízdu na koni lynčování a smrt**, Český rozhlas.

KARLACH, Jan

- 21. 12. 2021: dokumentární snímek **Song hun** (WAQI; Y.; JIMU; L.; ed.)
Link: <https://mp.weixin.qq.com/s/tBZOO2NfsSojSHFu3OoRsA>

KLIMEŠ, Ondřej

- 8. 2. 2022: komentář na téma: **Sinologie v Orientálním ústavu AV ČR**, Český rozhlas Leonardo.
- 1. – 2. 2. 2022: rozhovor: **Expert na Čínu ostře o zdravotní situaci prezidenta: Zeman šíří čínskou propagandu!**, Epicentrum, Blesk. Textová verze: **Olympiáda bez zásad fair play: Pořádání her v Pekingu je chyba; míní expert na Čínu**, Blesk.
- 5. 3. 2022: komentář k aktuálnímu dění pro iRozhlas: **K jednomu omylu prezidenta Zemana**.

- 17. 3. 2022: rozhovor pro ČTK: **Sinolog: Je třeba se ptát, zda neblokovat i čínská média šířící dezinformace**.
- 18. 3. 2022: vyjádření k tématu: **Fiala: jsme na hraně možností**, Metro.
- 4. 11. 2022: rozhovor pro pořad Osobnost Plus: **Vyhledování; nedostatek zdravotní péče a sebevraždy. Ujguri jsou zadržováni protiprávně i z pohledu čínského práva; říká sinolog a ujurista Klimeš**, Český rozhlas Plus.

- 27. 11. 2022: komentář na téma **Nepokoje v Urumči**, Hlavní zprávy v 12:00, Radiožurnál.

OSTŘANSKÝ, Bronislav

- 31. 1. 2022: **Profesor Jan Rypka a století Orientálního ústavu AV ČR**, Témata Českého rozhlasu.

PTÁČKOVÁ, Jarmila

- 31. 1. 2022: komentář pro Deník Referendum: **Od letních k zimním. Tibet a olympijské hry v Čínské lidové republice**.
- 2. 10. 2022: reportáž Jany Václavíkové pro Aktuálně.cz.: **Buddhistické stavby i stádo jaků. Na severu Čech je Tibet, který lze snadno navštívit**.
- 29. 10. 2022: video **Malý Tibet**, TV pořad z cyklu Náš venkov na stanici ČT3, Česká televize.
- 15. 11. 2022: host ve studiu Výpravy do Divočiny, epizoda **Tajemný Tibet**; TV Noe.

SCHWARTZ, Kevin; GÖLZ, O.

- 3. 2. 2022: komentář: **Balancing Ideology and responsibility in Iran's battle against COVID-19**, Middle East Report Online

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

- 1. 10. 2022: vystoupení ve večerním zpravodajství: *Ženy; život; svoboda. Heslo iránských protestů*, Televize Seznam 2022.

Fig. 3 The difference between Islamic culture and the materialism of the West. Office of the Supreme Leader

- 17. 10. 2022: komentář *Iran protests. Women subverting the hyper-masculine order are heroes*, on-line zpravodajství The New Arab.

STRNAD, Jaroslav

- 26. 1. 2022: rozhovor při příležitosti oslav 100. výročí Orientálního rozhlasu: *L'Institut oriental de Prague fete ses 100 ans*, francouzské vysílání Radio Prague International, Český rozhlas, 2022.

On-line výstavní projekt

LOY, Thomas se zapojil s třemi příspěvky do výstavního projektu „Soviet Central Asia in 100 Objects“ editovaného Edmundem Herzigem (Oxford University), Botakoz Kassymbekovou (Liverpool University) a Alexanderem Morrisonem (Oxford University): 1) „Birth Certificate: Abrasha Levaevich, Il'yasov“ 2) „The Moynaq Canned Fish combine (Uzbekistan)“ 3) „The Russian-Tajik Dictionary for Philosophical Terminology“.

Více viz: <https://www.cabinet.ox.ac.uk/soviet-central-asia-100-objects>

I. Hodnocení hlavní činnosti

d) Vědecká infrastruktura (výzkumná centra, časopisy, knihovna, elektronické databáze)

Výzkumné centrum na Taiwanu

Výzkumné centrum OÚ na Taiwanu bylo otevřeno v prosinci roku 2015. Centrum působí při Institute of History and Philology, Academia Sinica, Taipei. Smyslem centra, coby zahraniční pobočky OÚ, je sloužit jako platforma ke zprostředkování a posilování akademické výměny mezi českými a taiwanskými badateli a institucemi. Centrum vedle dalších odborných aktivit organizuje pobyty badatelů z OÚ a ve spolupráci s FF UK též doktorských studentů. Vedoucím výzkumného centra na Taiwanu se v minulém roce stal dr. Kevin Huang.

Více k aktivitám centra viz:

<https://orient.cas.cz/cs/lide/pobocka-taiwan/>

Výzkumné centrum v Istanbulu

Výzkumné centrum OÚ v Istanbulu a Orient-Institut Istanbul v listopadu 2022 podepsaly Memorandum o porozumění. V jeho rámci vzniklo v Istanbulu nové Výzkumné centrum Orientálního ústavu. Pobočka OÚ v Istanbulu nabízí vědeckým pracovníkům z Prahy možnost práce v terénu, výzkum v archivech a přednáškovou činnost.

Časopisy

Orientální ústav vydává dva časopisy:

Archiv orientální

(ISSN 0044–8699) je mezinárodní recenzovaný časopis založený roku 1929 při OÚ. První číslo, editované Bedřichem Hrozným, uveřejnilo články z egyptologie, asyriologie, arabistiky a indologie. Tematický rozsah se od té doby rozšířil i o další orientalistické disciplíny, včetně např. sinologie či afrikanistiky. Na rozdíl od jiných specializovaných časopisů si *ArOr* uchoval svou geografickou a tematickou diverzitu, s jedním nezbytným

předpokladem: všechny příspěvky musí být založeny na primárních zdrojích. V současné době časopis vítá především články věnující se dějinám, náboženstvím, jazykům a literaturám Asie, Blízkého východu a Afriky. Časopis navíc vydává sérii Supplement, která slouží jako platforma pro editované publikace či monografie. *ArOr* je indexovaný v Art & Humanities Citation Index (AHCI) od Thomson Reuters a Scopusu od Elsevieru. Vedle tištěné podoby je dostupný rovněž elektronicky přes EBSCO a ProQuest. H Index časopisu: 3, RG Journal impact: 0,5.

www.aror.orient.cas.cz

Šéfredaktorka: **Táňa Dluhošová** (do jara 2022),

Sergio Alivernini (od jara 2022)

Redakční tým:

Anna Křivánková

Pavel Hons

Stefano Taglia

Nobuko Toyosawa

Oliver Weingarten

Kevin Kuan-yun Huang.

Mezinárodní redakční rada:

Claus Ambos, Julius-Maximilians-Universität,
Würzburg

Marc Aymes, Center for Turkish, Ottoman, Balkan,
and Central Asian Studies, Paris

Raj Sekhar Basu, University of Calcutta, Kolkata

Marilyn Booth, University of Oxford

Nicola Di Cosmo, Institute for Advanced Study,
Princeton University

David Der-wei Wang, Harvard University

Hans van Ess, Ludwig-Maximilians University,
Munich

Wang Fansen, Academia Sinica, Taipei

Imre Galambos, Cambridge University

Salvatore Gaspa, University of Padua

Şükrü Hanioglu, Princeton University

Robert Hellyer, Wake Forest University, Winston-
Salem

Ann Heylen, National Taiwan Normal University
(NTNU), Taipei

Nathan W. Hill, School of Oriental and African
Studies, London

Konrad Hirschler, Free University, Berlin

Abdülhamit Kırmızı, Şehir University, Istanbul

Jana Mynářová, Univerzita Karlova

Valerio Pisaniello, University of Verona

Cyrus Schayegh, Graduate Institute of International
and Development Studies, Geneva

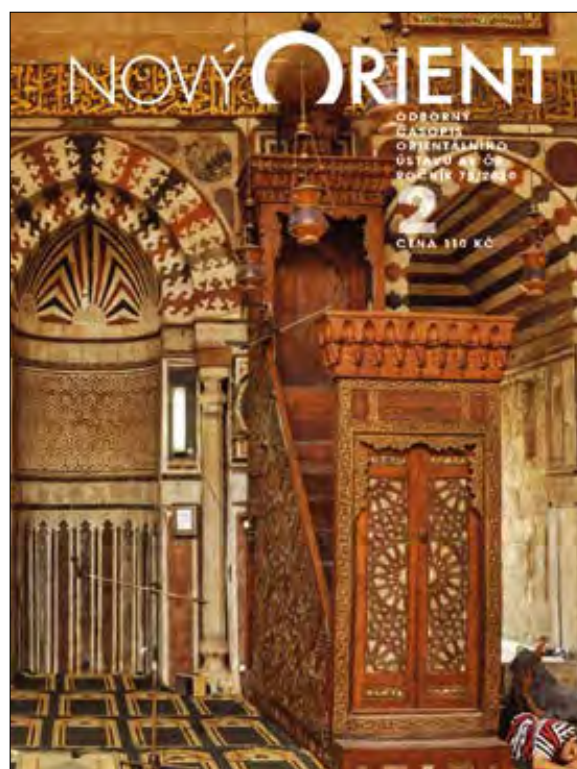
Jan Sýkora, Univerzita Karlova

Robert Tierney, University of Illinois, Urbana-
Champaign

Charles Tripp, School of Oriental and African
Studies, London

Nový Orient

(ISSN 0029–5302) je recenzovaný odborný časopis založený v roce 1945. Jeho cílem je seznamovat českou odbornou i laickou veřejnost s realitou zemí Asie a Afriky a podporovat věcnou informovanost o nich. Odborné články časopisu *Nový Orient* nabízí svým čtenářům vyvážený vhled a hluboký informační kontext do problematiky dějin, náboženství, materiální kultury, současné politiky i jazyků a literatur asijských a afrických zemí.

Šéfredaktor: **Jakub Hrubý**

Redaktorka: **Anna Křivánková**

Redakční rada:

Luboš Bělka

Daniel Berounský

Josef Kandert

Attila Kovács

Jitka Malečková

Jan Marek

Tomáš Petrů

Gabriel Pirický

Jiří Prosecký

Miroslav Šedivý

Zdenka Švarcová

Břetislav Vachala

Lukáš Zádrapa

I. Hodnocení hlavní činnosti

Knihovna

Vedoucí knihovny: Reysa Alenzuela, Ph.D., MLIS

Knihovníci: Veronika Danešová, Sabina Dubovská, Václav Paštěka, Zuzana Singh Kvapilová, Jan Vihan, Šimon Suk, Prokop Singer, Linda Szabóová a Alžběta Klusáčková.

Knihovna OÚ byla založena v roce 1929. Od té doby nashromáždila rozsáhlé, místy velmi unikátní sbírky knih, časopisů i rukopisů, jejichž počet se blíží 240 tisícům, což z ní činí jednu z největších knihoven v rámci ústavů Akademie věd ČR. Knihovní fond disponuje vzácnými a speciálními sbírkami s archivní hodnotou. V roce 2022 nově přibýlo 1100 svazků publikací a periodik. Knihovna také pracuje na tom, aby držela krok s nově se objevujícími trendy v šíření znalostí, a nabízí své služby nejen badatelům, ale i široké veřejnosti.

Knihovna se samozřejmě podílela i na oslavách stého výročí vzniku Orientálního ústavu a na řadě popularizačních akcí s nimi spojených. Knihovníci podpořili a také se podíleli na organizaci Veletrhu vědy, Týdne Akademie věd ČR a Noci vědců.

Hlavním projektem knihovny se stala virtuální výstava *100 let Orientálního ústavu*, na níž s pracovníky knihovny spolupracovali i vědečtí pracovníci OÚ a historici z jiných pracovišť. U jejího zrodu stála vedoucí knihovny, která navrhla celý koncept jako přehled dějin ústavu od prvních myšlenek, přes formování, období války a komunismu, po rozkvet po roce 1989. Výstava staví na infrastruktuře pro zpracování a zveřejňování dat, přičemž zohledňuje důležité aspekty, jako je návrh architektury systému a používání různého open source software.

Kromě toho knihovna také pracuje na posílení podpory výzkumu. Vedle poptávkově řízené akvizice a meziknihovní výpůjční služby (MVS) se knihovna připojila ke konsorciu CzechElib, aby podpořila vědce v publikování v režimu open access.

Další významnou činností knihovny je správa dat o výsledcích výzkumu v databázi ASEP a podpora výzkumných pracovníků v této oblasti. Orientální ústav během roku 2022 posílil důraz na důslednou evidenci nejen výzkumných aktivit vědeckých pracovníků, ale také jejich popularizační činnosti a dalšího odborného působení ve veřejném prostoru.

V únoru a říjnu 2022 proběhla dvě kola školení vědeckých pracovníků, která jim pomohla osvojit si základy práce s databází a podílet se na kontrole záznamů svých výsledků.

V retrokatalogizaci došlo k nárůstu o 24%, (z loňských 31 % revidovaných karet k 10. květnu 2022). Druhým rokem pokračovala katalogizace tibetského a korejského fondu, opět díky dotaci z programu VISK. Dále byla zahájena inventarizace celého fondu a digitalizace tibetských diapositivů. Za účelem získání místa pro rostoucí aktivní fond bylo 300 knihovních metrů starých čísel novin a časopisů přesunuto do depozitáře.

Jako součást dalšího profesního rozvoje podpořil ústav novou iniciativu pro neustálé zlepšování pracovníků knihoven. Tým knihovny se v září vydal na jednodenní exkurzi, aby se seznámil s dalšími knihovnami a institucemi, které podporují činnost knihovny. Během exkurze tým navštívil Digitalizační centrum a depozitář Knihovny Akademie věd ČR a oddělení vzácných tisků a rukopisů Národní knihovny. Vedoucí knihovny Reysa Alenzuela vystoupila i na několika konferencích.

- Zvaná přednášející. *Micro-level RDM Service in Oriental Institute Library: Practices and Prospects*. 2022 Forum on Future of World Academic Libraries (WAL), 16.–17. 11. 2022, organizováno CNKI. (Online)
- Zvaná přednášející. *Knowledge is no longer shelved: „Openness“ of the Oriental Institute of the Academy of Sciences in Czech Republic*. 11th Eurasian Academic Libraries Conference (EALC), 27. – 28. 10. 2022. Nazarbayev University: Astana, Kazachstán.
- Zvaná přednášející. *Curating historical memory on convergence of culture in the digital space*. 5th I-LISS International Conference 2022, 21 – 22. 10. 2022. Kyungpook National University, Daegu, Jižní Korea.
- Zvaná přednášející. *Open Science, Open Knowledge and Open Access: The Transformative Landscape in Today's Research Ecosystem*. 1st Multidisciplinary Research Colloquium, 19. 11. 2022. Council of Graduate School Dean-Region 6, Iloilo City: Filipíny. (Online)

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

Ukázky z připravované virtuální výstavy: úvodní stránka výstavy, domovská stránka, časová osa.

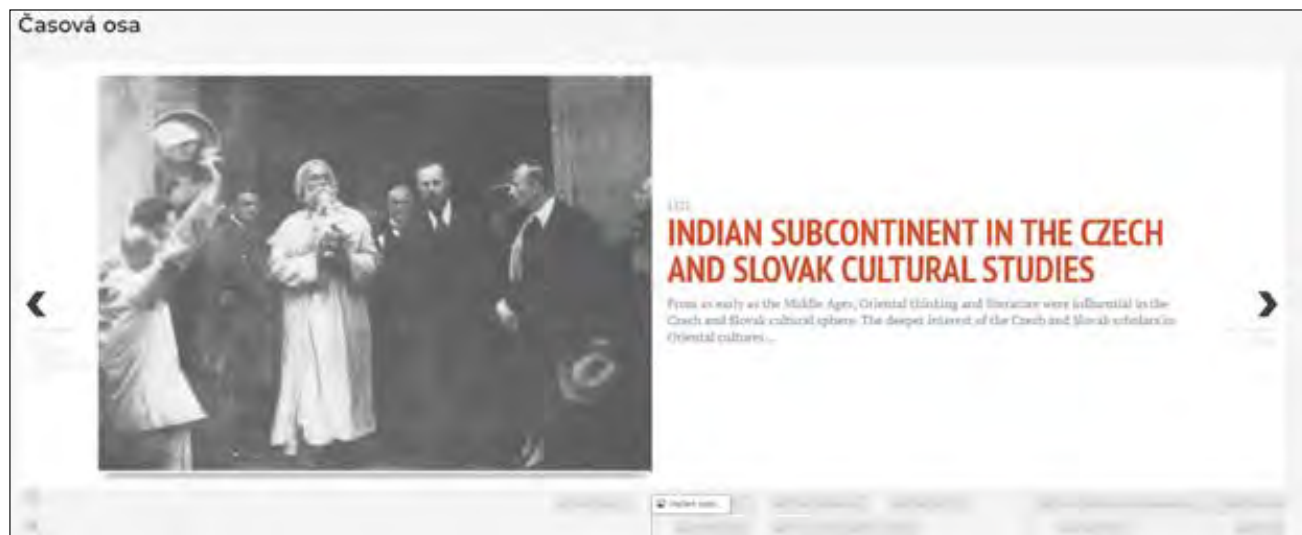

VÝSTAVA GALERIE ČASOVÁ OSA KNIHA NÁVŠTĚV

100 let Orientálního ústavu

Časová osa

I. Hodnocení hlavní činnosti

Vedle všeobecného fondu zahrnuje knihovna také:

Lu Sünovu knihovnu, založenou v roce 1952 a obsahující jedinečnou sbírku téměř 70 tisíc čínských zdrojů. Obsahově soustřeďuje bohatý materiál z nejrůznějších oborů týkající se Číny.

Jádro knihovny představují knihy věnované literatuře (především moderní čínské literatuře z období let 1919–1949), literární kritice a historii. Je zde rovněž i bohatá sbírka pramenů ke studiu čínského divadla, čínské lidové slovesnosti, náboženství atd. Knihovna dále vlastní sbírku *congshu*, ucelených souborů děl ze všech oblastí čínské vzdělanosti, které bývaly čas od času vydávány, aby se jednotlivá díla uchránila před ztrátou. Většinu *congshu* tvoří reprinty z první poloviny 20. století, ale jsou mezi nimi i díla vydaná v 18. a 19. století. Nejstarší je Han Wei congshu z roku 1791. Knihovna kromě toho vlastní i další zajímavá díla, jako např. taoistický kánon Daozang o 1120 svazcích nebo sbírku 224 místních kronik *difangzhi*, z nichž více než polovina není uvedena v Hervouetově *Catalogue des monographies locales chinoises dans les bibliothèques d'Europe* (Paris 1975). Knihovna má ve svém majetku rovněž různá zajímavá periodika z 1. poloviny 20. století, z nichž většina se opět týká literatury a literární kritiky, např. kompletní vydání *Xiaoshuo yuebao* (1910–1931) a *Xin qingnian* (1915–1926).

Korejskou knihovnu, která byla založena roku 1958, kdy ústav obdržel dar několika set knih a periodik od Akademie věd Korejské lidové demokratické republiky. Většina z nich byla vydána v 50. letech, zvláště po korejské válce. V současné době má tato sbírka na 3 500 knih, z nichž je část severokorejské provenience. V roce 2022 prošla místnost knihovny rekonstrukcí, čímž zde vznikl pracovní prostor pro služebně mladší vědecké pracovníky.

Tibetskou knihovnu, přístupnou od roku 1958, jež představuje kompletní buddhistický kánon Kandžur a Tandžur vydaný ve východotibetském městě Derge. Kromě nich knihovna obsahuje další unikátní materiály.

Fairbankovu knihovnu, která obsahuje anglickou část soukromé knihovny Johna Kinga Fairbanka (1907–1991), profesora historie na Harvardově univerzitě a zakladatele studia moderních čínských dějin v USA. Knihovna se otevřela pro veřejnost v roce 1994 a čítá zhruba 1 600 převážně anglicky psaných titulů o čínských dějinách, kultuře, ekonomice a americko-čínských vztazích.

Taiwanské centrum sinologických informačních zdrojů (TCSIZ), zřízené v roce 2014 ve spolupráci s Národní ústřední knihovnou Taiwanu (NCL). Účelem TCSIZ je zpřístupnění sinologické literatury v čínštině darované NCL a zpřístupnění všech elektronických informačních zdrojů (zejména fulltextových databází a elektronických knih a přístupu do databáze vzácných čínských tisků) dostupných v NCL i jiných akademických pracovištích na Taiwanu (např. Academia Sinica).

Několik desítek nových knih ze současného Japonska doplnilo fondy Všeobecné knihovny Orientálního ústavu AV ČR. Knižní dar ústavu věnovala nadace Nippon Foundation a symbolicky jej v pátek 7. 4. předal japonský velvyslanec Suzuki Hideo. Všeobecná knihovna

Orientálního ústavu AV ČR je přístupná nejen badatelům, ale komukoli z veřejnosti, kdo se zajímá o orientální témata.

Japonský velvyslanec Suzuki Hideo si prohlíží mapu ze sbírek Orientálního ústavu (vlevo Nobuko Toyosawa).

Elektronické databáze

Pracovníci OÚ se vedle své badatelské činnosti věnují i tvorbě odborných digitálních databází, platform a programů. Databáze jsou zdarma přístupné na internetu.

Tibetsko-anglicko-český slovník

Trojazyčný kontextový slovník. Testovací verze vytvořená spoluprací OÚ, Humboldtovy univerzity a Linguatools Berlin, s finanční podporou výzkumného programu „Formy a funkce komunikace“ Strategie AV 21.

Více informací: <https://linguatools.info/tibendicts>

english	tibetan (wylie)	česky	comment	source
thing (noun) [the object of thought or sense]	ཉམ་པོ། [nyam-po]	věc [več-voe-voe-vee-voe]		Linguatools
joke (noun) [the subject of an everyday jest]	ཉམ་པོ། [nyam-po]	vtip [vee-tyep-tyep-tyep-tyep]		Linguatools
pillar (noun) [the wooden pillar in a traditional house]	ཉམ་པོ། [nyam-po]	půl [poo-ool-ool-ool-ool]		Linguatools
everywhere [the subject of the Buddhist text "everywhere"]	ཉམ་པོ། [nyam-po]	vtude [vee-tyude-tyude-tyude-tyude]		Linguatools
hello (interjection)	ཉམ་པོ། [nyam-po]	ahoj [ahoy-ahoy-ahoy-ahoy]	Transcription of a sound used when meeting other people.	Linguatools
candy (noun) [the sweet treat of children]	ཉམ་པོ། [nyam-po]	sladkost [slah-koost-koost-koost-koost]		Linguatools
yell (noun) [the sound of a shout]	ཉམ་པོ། [nyam-po]	výkřik [vee-kyeek-kyeek-kyeek-kyeek]	usually occurs in doubled form "yell yell" in the context of "battle cries" or an invocation of spirit	Linguatools

I. Hodnocení hlavní činnosti

TBIO (Taiwan Biographical Ontology)

Databáze obsahuje biografické informace o taiwanských elitách a je určena k prosopografickému studiu.

Momentálně obsahuje informace o téměř 20 tisících lidech a 50 tisících organizacích.

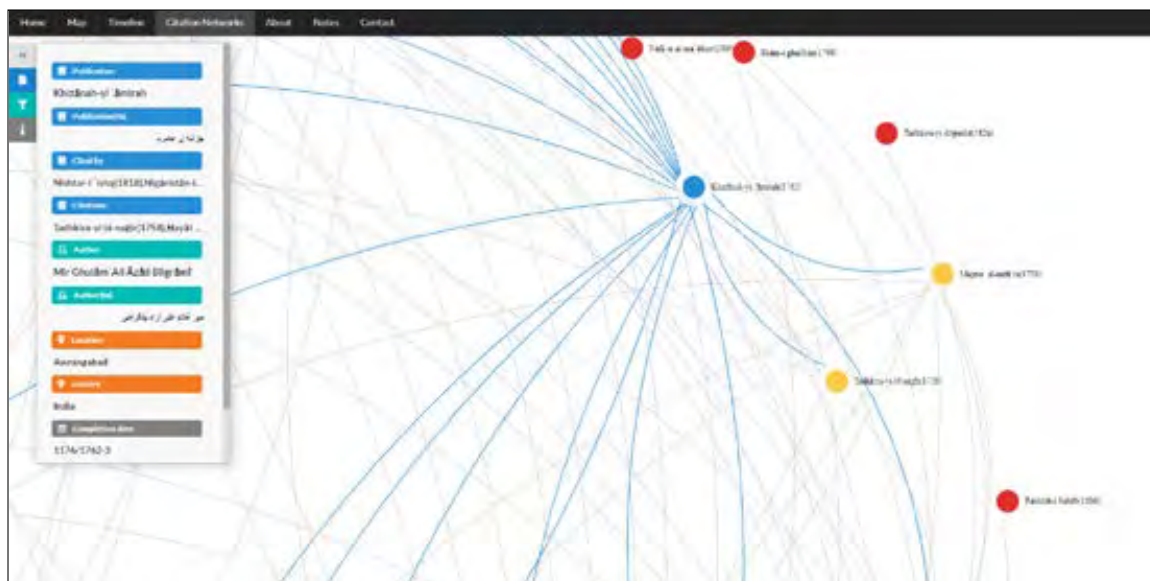
Více informací: <http://tbio.orient.cas.cz>

Persian Tadhkira Project (Kevin L. Schwartz)

Persian Tadhkira Project se věnuje zkoumání trendů ve výrobě a oběhu *tadhkir* (biografických antologií) perských básníků, které vyšly v letech 1200–1900. Jeho hlavním cílem je pochopit, jak makroúrovňové trendy v produkci a cirkulaci tohoto konkrétního žánru mohou pomoci objasnit posouvající se úroveň transregionální propojenosti v perském světě skrze prostor a čas.

Více informací: <https://ptp.daoyidh.com/Map>

Monuments of Mosul in Danger

Projektové stránky obsahují průběžně aktualizované informace o hlavních zničených historických památkách v Mosulu pod vládou Islámského státu (2014–2017).

V roce 2022 byla dokončena 3D digitální rekonstrukce *Svatyně imáma Jahji ibn al-Qásim*, která je k prohlédnutí na webové adrese http://www.monumentsofmosul.com/VR_tours/ImamYahya.

V prostředí 3D virtuálního modelu byl také natočen dokumentární film o *Svatyni imáma 'Awnuddína*, jež představuje nedoceněný klenot mosulské středověké architektury.

Realizační tým: Dr. Miroslav Melčák (OÚ), doc. Mgr. Karel Nováček (UPOL) ve spolupráci s grafickým studiem Nyx Alexander.

Více informací: <http://www.monumentsofmosul.com>

Odkaz 11. září / 9/11 Legacies Project

Webové stránky <http://911legacies.com/> – na jejichž přípravě spolupracoval vědecký pracovník OÚ Kevin L. Schwartz s mnoha zahraničními kolegy – byly vytvořeny ke dvacátému výročí teroristických útoků na USA. Tvůrci tohoto unikátního projektu si kladou otázky související s důsledky těchto tragických událostí z pohledu expertů různých oborových zaměření z různých koutů světa. Obsah stránek je průběžně aktualizován, v letošním roce se první výsledky projektu staly dostupnými též jako e-dokument s možností volného stažení:

SCHWARTZ, Kevin; LUTFI, A.; eds. *Legacies of 9/11 and the global war on terror*. Vol 1., Prague: Oriental Institute; Czech Academy of Sciences; 2022. ISBN 978–80–85425–71–0.

Vzácné ročníky tibetských periodik

Periodika pochází z oblasti středního a východního Tibetu z 50. let 20. století, tedy z období počátku okupace / osvobození tibetských oblastí armádou Čínské lidové republiky. Noviny v tibetském a později i čínském jazyce obsahují jedinečnou dokumentaci tohoto klíčového období v novodobé sino-tibetské historii a jsou vzácným zdrojem informací o tehdejší situaci i postupech čínské propagandy. Výtisky v archívu OÚ patří k posledním na světě. Databáze je před dokončením.

Digitalizace mikrofilmů z archívu OÚ

Od roku 2020 v OÚ probíhají práce na projektu digitalizace mikrofilmů z archívu knihovny OÚ ve spolupráci s oddělením digitalizace Národní knihovny ČR. Do digitální podoby jsou konvertovány mikrofilmy pořízené v Indickém národním archívu v r. 1963 (Reports on Native Papers) a mikrofilmy se starými hindskými rukopisy pořízenými v Rádžastháně r. 1980.

■ 2. Mezinárodní vědecká spolupráce

■ a) Mezinárodní poradní sbor

V roce 2019 došlo k vytvoření Mezinárodního poradního sboru (International Advisory Board, IAB) OÚ ve složení:

- **Mareile Flitsch**, University of Zurich, Director of the Ethnographic Museum and Professor at the Department of Social and Cultural Anthropology
- **David Howell**, Harvard University, Professor of Japanese History
- **Eberhard Kienle**, Sciences Po/CNRS, Directeur de recherche
- **Gudrun Krämer**, Freie Universität Berlin, Professor of Islamic Studies, member of the Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities and the German National Research Council
- **James Leibold**, La Trobe University, Melbourne, Professor in Chinese Politics and Asian Studies
- **Madeleine Reeves**, University of Manchester, Senior Lecturer in Social Anthropology
- **Atreyee Sen**, University of Copenhagen, Professor of Anthropology
- **Martin Slama**, Institute for Social Anthropology, Austrian Academy of Sciences
- **Naghmeh Sohrabi**, Brandeis University, Professor, Charles (Corky) Goodman Chair in Middle East History

V roce 2022 proběhlo setkání IAB, a to hybridní formou, kdy se část členů sešla v Praze u příležitosti oslav stého výročí Orientálního ústavu v předvečer konference *Orientální studia a výzkum (nejen) ve střední Evropě* a část účastníků byla přítomna přes elektronickou aplikaci. Toto setkání bylo věnováno především diskusi o aktuálních přístupech v hodnocení vědecko-výzkumných institucí, jakož i o nejnovějších trendech v globálním akademickém dění na poli orientálních studií. Zároveň členové IAB poskytli cennou zpětnou vazbu vedení OÚ, zejména v návaznosti na nedávno proběhlé mezinárodní evaluace všech složek AV.

b) Pořádání mezinárodních akcí a konferencí

16. konference Mezinárodní tibetanistické asociace

IATS 2022 Prague

V roce oslav 100. výročí od svého založení uspěl Orientální ústav ve výběrovém řízení a stal se spolupořadatelem (spolu s FF UK) 16. ročníku prestižní konference Mezinárodní tibetanistické asociace (IATS). Setkávání IATS je největší tibetanistickou konferencí na světě a již od roku 1979 nabízí etablovaným odborníkům i talentovaným mladým vědcům příležitost prezentovat a sdílet výsledky svého výzkumu, a to zejména na poli historie, náboženství, lingvistiky či umění. Záštitu nad letošní konferencí převzala předsedkyně AV ČR prof. Eva Zažímalová. Konference se uskutečnila za finanční podpory Hl. města Prahy v prostorách FF UK na Palachově náměstí. U příležitosti pražské konference vyšla v nakladatelství Tethys (ve spolupráci s OÚ) publikace mapující počátky poznávání Tibetu v Čechách,

Československu a ve střední Evropě s názvem *Experiencing Tibet from the Heart of Europe*. Do sborníku přispěly přední osobnosti české tibetanistiky jako D. Berounský (FF UK) a J. Ptáčková (OÚ). Konference proběhla prezenční i on-line formou.

Datum: 3. – 9. 7. 2022

Místo: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Pořadatel: Orientální ústav AV ČR, v. v. i., *Organizátorka:* Jarmila Ptáčková

Spolupořadatelé: FF UK

Počet účastníků: 736 (712 ze zahraničí)

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

Orientální studia a výzkum (nejen) ve střední Evropě

Konference se konala u příležitosti 100. výročí založení Orientálního ústavu Akademie věd České republiky. Příspěvky přednášejících seskupené do sedmi panelů se zabývaly širokou škálou témat od vývoje oborů a klíčových institucí, přes starověká orientální studia, sbírky asijských a blízkovýchodních artefaktů, digitální humanitní vědy včetně databází, přes on-line výstavy a studovny, orální historie, filmový materiál, fotografie a cestopisy odborníků i laických cestovatelů a mnoho dalších.

Organizátoři: Tomáš Petrů (Orientální ústav AV ČR) a Adéla Jůnová Macková (Masarykův ústav a Archiv AV ČR).

Datum: 5. – 7. 9. 2022

Místo: Praha (AV ČR na Národní 3 a Vila Lanna)

Indonésie jako nová střední mocnost a partner EU

Cílem tohoto mezinárodního semináře bylo analyzovat postavení Indonésie jako nastupující střední mocnosti v indo-pacifickém regionu. Její roli čím dál tím významnějšího aktéra na globální geopolitické scéně dokládá skutečnost, že summit skupiny G20 proběhl v roce 2022 právě na indonéském Bali.

Datum: 7. 12. 2022 Místo: Praha

Hlavní pořadatel: Orientální ústav AV ČR, v. v. i.,

Organizátor: Tomáš Petrů

L'en deçà de l'art: figures de créateurs et productions de la culture en Egypte contemporaine

Hlavní pořadatel: Orientální ústav AV ČR, v. v. i.,

Organizátorka: Giedrė Šabasevičiūtė

Spolupořadatelé: L'Université de Gand

Spoluorganizátor: Aymon Kreil

Datum a místo konání: 22. 9. 2022, Tunis.

Exploratory workshop on literary professionalization in the European periphery

Spolupořadatel: Orientální ústav AV ČR, v. v. i.,

Giedrė Šabasevičiūtė

Datum a místo konání: 6. – 7. 10. 2022, Aix-Marseille University (Francie).

EGYCLASS Workshop, CEDEJ

Hlavní pořadatel: Orientální ústav AV ČR, v. v. i.,

Organizátorka: Giedrė Šabasevičiūtė

Spolupořadatelé: Marine Poirier, Daniele Cantini a Marie Vannetzel

Datum a místo konání: 9. – 10. 11. 2022, Cairo (Egypt).

c) Přednášky na mezinárodních konferencích:

DARMANTO

27. 6. – 1. 7. 2022

12 EuroSEAS Conference, École des Hautes Études en Sciences Sociales and Campus Condorcet, Paris. Příspěvek: *The bad, the ugly and the worst disasters: tsunami, relocation, and the state forest in Mentawai Archipelago* (společně s IRINA, Rafliana a RIJEL; Samaloisa) v rámci panelu Disaster and Dispossession in Southeast Asia and Beyond.

27. 6. – 1. 7. 2022

12 EuroSEAS Conference, École des Hautes Études en Sciences Sociales and Campus Condorcet, Paris (FR). Příspěvek: *The Egalitarian Turn? Mentawaiian Animism, Forest Extraction, and Politic Redistribution on Siberut Island, Indonesia* v rámci panelu Animism and Extractivism in Southeast Asia.

DLUHOŠOVÁ, Táňa

1. – 3. 12. 2021

人物 圖像 空間 觀念: 創新鏈結與知識圖譜.

Department of Chinese Studies, National Chengchi University, Taipei.

Keynote: 權力與象徵資本. 精英類型聲望識別初探研究方法
Power and symbolic capital. Identification of different types of prestige in elite studies.

6. – 7. 10. 2022

Exploratory workshop on literary professionalization in the European periphery, Aix-Marseille University, společně s Dr. Loyem a Dr. Šabasevičiūtė. Realizováno díky programu BARRANDE Mobility Program.

12. – 13. 11. 2022.

15. výroční česko-slovenská sinologická konference, Masarykova Univerzita, Brno. Keynote: *Profesionalizácia taiwanskej literatúry: Náčrt niektorých kvantitatívnych metód skúmania.*

CABRAS, Giulia

7. – 8. 3. 2022

Workshop: **Remote Ethnography. Lessons from Tibet and Xinjiang**, Sinofon, Olomouc. Příspěvek: *Understanding language policies through linguistic landscape and remote ethnography.*

1. 6. 2022

Workshop: **Invisibility of multilingualisms-Plurilingual practices under monolingual ideology**, University of Picardie Jules Verne, Amien. Příspěvek: *The linguistic landscape of Amdo. Writing systems, visibility and language hierarchies.*

2. – 8. 7. 2022.

16th Seminar of the International Association of Tibetan Studies (IATS), FF UK, Praha. Příspěvek: *Momo in the village; huoguo in the city. The language of food in the Seng ge gshong (Wutun) community in Amdo.*

HOLBA, Jiří

15. – 19. 8. 2022

19th Congress of the International Association of Buddhist Studies (IABS), Seoul National University, Seoul. Příspěvek: *Kamalaśīla's Commentary to the Vajracchedikā Prajñāpāramitā Sūtra* v rámci panelu Section 17 (I): Mahāyāna Sūtras (I).

HONS, Pavel

14. 7. 2022

Mezinárodní workshop **Dalit Politics at the Crossroads** organizovaný Orientálním ústavem a Ústavem sociologie v rámci programu Strategie21 AV Globální konflikty a lokální interakce. Příspěvek: *From Mallar to Pallar and back. Ideology of Devendrakula Velalars.*

I. Hodnocení hlavní činnosti

HRUBÝ, Jakub

24. – 27. 8. 2022

24th biennial conference of the European Association for Chinese Studies (EACS), Univerzita Palackého, Olomouc. Příspěvek: *Early Medieval Testamentary Edict as a Tool of Political Legitimization*.

3. – 4. 11. 2022

Workshop **Shifting Categories in Early Medieval Chinese Histories: The „Good officials“ and „Favoured and Undeserving“ in Wei shu; Song shu and Nan Qi shu**, Ca' Foscari University of Venice. Příspěvek: *Favoured and Undeserving” Chapter in Nan Qi shu*.

12. – 13. 11. 2022

15. výroční česko-slovenská sinologická konference, Masarykova univerzita, Brno. Příspěvek: *Admirál Zheng He jako věrozně islámu*.

KLIMEŠ, Ondřej

17. – 18. 9. 2022.

Shi Jinping hökümränliqidiki Khitayda Uyghur qirghinchiliqi we bashqa démokrat döletler arisidiki halqiliq mesililer (Conference on Ongoing Uyghur Genocide and Struggle for National Existence), Uyghur Academy; Istanbul. Příspěvek: *The Uyghur genocide and other friction points between Xi Jinping's China and democratic states*.

10. 11. 2022

Ilham Tohti Initiative, Hessische Landesvertretung, Berlin. Příspěvek: *What can the democratic world do about the Uyghur crisis?* v diskusi Die Akute Bedrohung der Uiguren in China – Optionen zu aktivem Handeln für Deutschland, EU und UN.

LOY, Thomas

12. – 17. 9. 2022

34th Deutscher Orientalistentag, Freie Universität Berlin, Berlin. Příspěvek: *The language of „Mercy“ and the Judeo-Persian newspaper Rakhamim (1910–1914)* v rámci panelu Zentralasienkunde / Central Asian Studies – Printing Knowledge,

Circulating Ideas: Making Modernities In Early 20th Century Newspapers From Central Asia.

6. – 7. 10. 2022

Exploratory workshop on literary professionalization in the European periphery, Aix-Marseille University. Realizováno díky programu Barrande Mobility Program.

MADAIO, James

19. – 22. 11. 2022.

AAR Annual Meetings 2022, Denver, Colorado. Příspěvek: *„Consciousness only“ as discipline and disposition* v rámci panelu M18–109 Dharma Academy of North America (DANAM) na téma The Plurality of Non-Duality: Theological, Contemplative, and Ethical Approaches to Identity and Non-Difference.

OSTŘANSKÝ, Bronislav

3. – 6. 1. 2022

Kulatý stůl **Jerusalem in Memory and Eschatology: Jewish, Christian, and Muslim Visions of the Past and Future of Jerusalem**, Swedish Theological Institute, Jerusalem. Příspěvek: *Jerusalem from the Perspective of the ISIS Apocalyptic Propaganda (on-line)* v rámci panelu Peace, Violence and Contemporary Eschatology.

PTÁČKOVÁ, Jarmila

25. 8. 2022

Univerzita Palackého v Olomouci. Příspěvek: *Patriotic education; poverty alleviation and environmental protection as means of sinicisation*.

3. – 8. 7. 2022

16th Seminar of the International Association of Tibetan Studies (IATS), FF UK, Praha. Příspěvek: *Everyday control in China through economic development*.

12. – 13. 11. 2022.

15. výroční česko-slovenská sinologická konference, Masarykova Univerzita, Brno.

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

Príspevek: *Jak správně milovat svou zem. Vlastenecká výuka v tibetských oblastech ČLR.*

SCHWARTZ, Kevin

29. 6. 2022

Mezinárodní symposium **Iran Through the Ages, Persian Across Borders**. Österreichische Akademie der Wissenschaften, Vídeň. Príspevek: *The Vali Asr Billboard: New Trends in Regime Messaging in Iran.*

STRNAD, Jaroslav

15. – 19. 7. 2022

14th International Conference on Early Modern Literatures of North India (ICEMLNI), Osaka University. Príspevek: *Reflections of Kabir in the early Dādūpanthī and Sikh spiritual paths.*

ŠABASEVIČIŮTĚ, Giedrė

21. – 25. 6. 2022

15th Conference of SeSaMO: Explaining crisis beyond Chaos: the Middle East and North Africa in Global Change, Department of Asian, African and Mediterranean Studies, University of Naples L'Orientale, Neapol. Príspevek: *Out of Place: Class Aspirations and Mobilities Among Contemporary Egyptian Fiction Writers* v rámci panelu č. 29 *Class, a Useful Category for Ethnography? Case Studies from Egypt and Morocco.*

20. – 24. 9. 2022

Insaniyyat 2022, International Forum for Humanities and Social Sciences, Université de la Manouba. Príspevek: *L'Etat se retire. La fabrication du chez-soi culturel dans les palais de la culture au Caire* v rámci panelu AG28 – *L'en deçà de l'art: figures de créateurs et productions de la culture en Egypte contemporaine FR.*

9. – 10. 11. 2022

EGYCLASS Workshop, CEDEJ, Cairo. Príspevek: *The Currency of Literature: Writers and the Practice of Takrim in Cairo's Literary Clubs*. Workshop organizovaný Giedrė Šabasevičiūtė, Marine Poirier, Daniele Cantini a Marie Vannetzel.

TŘÍSKOVÁ, Hana

9. – 10. 9. 2022

AILC 2022: VII edition of the Study days on Chinese Linguistics of the Italian Association of Chinese Linguistics (AILC), University of Bergamo, Department of Foreign Languages, Literatures and Cultures, Bergamo. Príspevek: *Let's mind features of connected speech. Chinese prosodic transcription CHIPROT.*

20. – 22. 10. 2022

CASS Forum of Social Sciences. International symposium on frontier issues of phonetics in the new era. Beijing (online). Príspevek: *Annotating Chinese prosody. Chinese prosodic transcription CHIPROT and the prediction of commonly weakened morphemes.*

12. – 13. 11. 2022

15. výroční česko-slovenská sinologická konference, Masarykova Univerzita, Brno.

Príspevek: *Predikce morfémů; které se v souvislé čínštině často oslabují.*

TOYOSAWA, Nobuko

3. – 4. 12. 2021.

On-line workshop: **Remapping the Japanese Empire today**. Beyond the clash of knowledge and memories. Príspevek: *Representing our vitality. Geibun and search for East Asian culture*. Podpořeno Strategie AV21.

6. – 8. 5. 2022

Mezinárodní workshop **Interdisciplinary Edo. Towards an integrated approach to learning and teaching early modern Japan**, Tucson. Príspevek: *Aesthetics and subjectivity in early modern Japan* v rámci panelu *Objects and Ideas: Crosscurrents in Material and Intellectual Culture*.

VIHAN, JAN

24. – 27. 8. 2022

24th biennial conference of the European Association for Chinese Studies (EACS), Univerzita Palackého, Olomouc. Príspevek: *Field, land,*

dominion, or holy ground? On the connotations of ‚buddhakshetra‘ in the Vimalakirti and Lotus Sutras and their Chinese commentaries.

12. – 13. 11. 2022.

15. výroční česko-slovenská sinologická konference, Masarykova Univerzita, Brno.

Príspevek: *Všetchno jinak. Lotosová sútra a poslední slova Buddha.*

d) Přednášky na zahraničních univerzitách a dalších institucích

---

ALIVERNINI, Sergio

22. 4. 2022

From text to history. Philological approaches to the ancient Near East (on-line).

International series of twelve lectures organized by Armando Bramanti and Alexander Johannes Edmonds on behalf of ARWA (International Association for Archaeological Research in Western & Central Asia). Príspevek: *Landscape philology. Natural and anthropic environment in the Ur III texts.*

DLUHOŠOVÁ, Táňa

12. 5. 2022

Series of Lectures on Taiwan Studies, Taiwan Study Center at the University of Ljubljana. Přednáška: *In the Search of Taiwanese Literature: The Role of Conceptualizations and Definitions.*

KLIMEŠ, Ondřej

1. 3. 2022

Pořadatel akce: Uyghur Academy. Přednáška: *Dopad války na Ukrajině na situaci Ujgurů (on-line).*

LIŠČÁK, Vladimír

18. 5. 2022

Hainan; Zhuya; Qiongya; or Qiongzhou Island? Historical changes of names of the largest China's island, Praha. Meeting of the East Central and South-East Europe Division of the United Nations Group of Experts on Geographical Names /26./.

MADAIO, James

12. – 14. 5. 2022

Comparative and Continental Philosophy Circle, Tallinn University. Přednáška: *Plurality and the Other in Ramchandra Gandhi's Hermeneutics of Being.*

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

PETRŮ, Tomáš

9. 5. 2022

SDAC Guest Lecture Series, Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg. Přednáška: ***China-Malaysia Ties and Belt-and-Road Projects. A ‚Special Friendship‘ Going Toxic? (on-line).***

6. 10. 2022

Das Institut für Sozialanthropologie der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Vídeň. Přednáška ***Czech Maverick: the Life and Work of Harry J. Benda, a Half-Forgotten Legend of Southeast Asian Studies.***

PTÁČKOVÁ, Jarmila

1. 11. 2022

Jawaharlal Nehru University, New Delhi. Přednáška: ***Everyday control in the periphery areas of China. Changing ethnic policies and sinicisation of China's ethnic minorities.***

SCHWARTZ, Kevin L.

29. – 30. 4. 2022

Otto-Friedrich-Universität Bamberg. Workshop ***Pregnant Propaganda and the Birth of New Forms and Meanings – (Re)Production of State Ideology in Contemporary Iranian Art, Literature and Film.*** Příspěvek: ***Recasting Gender Roles in Iran-Iraq War Iconography*** (společně s O. Gölz) v rámci panelu Panel IV: Coopted Iconography.

29. 6. 2022

Institut für Iranistik; Österreichische Akademie der Wissenschaften, Vienna. Příspěvek: ***The Vali Asr billboard. New trends in regime messaging in Iran*** v rámci symposia Internationales Symposium zum Gedenken an Bert G. Fragner – Iran through the ages; Persian across borders.

ŠABASEVIČIŪTĚ, Giedrė

5. – 6. 4. 2022

přednáška v Káhiře: ***Born again readers. Women and rediscovery of reading at midlife in Cairo.*** In search of Arab readers. Interdisciplinary approaches to reading communities and practices of modern Arabic literature. Pořadatel akce: Nederlands-Vlaams Instituut, Káhira.

5. – 9. 5. 2022

představení knihy (book talk): ***Sayyid Qutb. An intellectual biography,*** Aix-en-Provence. Pořadatel akce: Institute of Research and Study on the Arab and Islamic Worlds (IREMAM).

TŘÍSKOVÁ, Hana

18. 5. 2022

Universität Wien, Vídeň. Uspořádání workshopu pro studenty, učitele i vědecké pracovníky. ***Speaking Chinese fluently and naturally. Introduction to prosodic transcription CHIPROT.***

30. 9. 2022

Příspěvek: ***Utterance-level prosody teaching. A hands-on workshop on CHIPROT (on-line).*** Pořadatel akce: University of Connecticut & The Chinese Language Teachers Association.

I. Hodnocení hlavní činnosti

e) Zahraniční výzkumné cesty:

Zahraniční cesty za účelem terénního výzkumu, navazování nové a prohlubování stávající spolupráce či opatřování pramenů a literatury.

ALIVERNINI, Sergio

30. 9. – 13. 10. 2022

studium pramenů a literatury v knihovně při Institut für Altertumswissenschaften, Lehrstuhl für Altorientalistik, Julius-Maximilians – Universität Würzburg.

CABRAS, Giulia

31. 5. – 3. 6. 2022

účast na workshpu *Invisibility of multilingualisms-Plurilingual practices under monolingual ideology* pořádanou the University of Picardie Jules Verne, Amien.

studium pramenů v BULAC – University Library of Languages & Civilizations, Paříž.

12. – 17. 11. 2022

účast na workshpu *Language of Empowerment* as part of the International Week for Equality and Inclusion, Adam Mickiewicz University, Poznan + networking.

29. 11. – 3. 12. 2022

studium pramenů v Die Zentralbibliothek der SUB Göttingen.

KLIMEŠ, Ondřej

20. 5. – 16. 6. 2022

terénní práce v Istanbulu. Pohovory s informanty, sběr materiálů pro kolektivní monografii a další publikace o národnostní politice v Xinjiangu a politickém systému ČLR.

29. 8. – 5. 10. 2022

terénní práce v Istanbulu. Pohovory s informanty, sběr materiálů pro kolektivní monografii a další publikace o národnostní politice v Xinjiangu

a politickém systému ČLR. Společný terénní výzkum s kolegy z Newcastle University.

10. 11. 2022

IUF – International Uyghur Forum, Evropský parlament, Brusel.

LOY, Thomas

22. – 25. 8. 2022

pracovní cesta do Vídně a Mnichova. Příprava výstavy fotografií Karla Wutta z Íránu, Afghánistánu, Pákistánu, Východního Turkestánu, Tibetu a Indie pro Týden Akademie věd „Patchwork Střední Asie“ (realizováno 31. 10 – 6. 11. 2022). Příprava spolupráce s kolegy z Österreichische Akademie der Wissenschaften.

MADAIIO, James

28. 5. – 27. 6. 2022

studium v archivu ADYAR archives, The Theosophical Society, Chennai.

PTÁČKOVÁ, Jarmila

22. – 24. 8. 2022

pracovní cesta do Vídně. Příprava výstavy fotografií Karla Wutta z Íránu, Afghánistánu, Pákistánu, Východního Turkestánu, Tibetu a Indie pro Týden Akademie věd „Patchwork Střední Asie“ (realizováno 31. 10. – 6. 11. 2022). Návštěva Österreichische Akademie der Wissenschaften a Universitaet Wien za účelem plánované spolupráce při zřízení středoevropského výzkumného centra pro studium strategických regionů Střední Asie při OÚ v Praze.

2. 10. – 2. 11. 2022

pracovní cesta do Nepálu a Indie v rámci projektu Lumina. Příprava společného výzkumu na téma Transformation of local identities on the Chinese borderlands (podaná žádost Strategie AV21) ve spolupráci s Kathmandu University a Jawaharlal Nehru University New Delhi. Terénní výzkum v čínsko-nepálském pohraničí.

ŠABASEVIČIŮTĚ, Giedrė

2. – 21. 6. 2022

terénní výzkum v Káhiře v rámci výzkumné platformy Power and Strategies of Social and Political Order. Oblasti výzkumu Writing Fiction in Contemporary Cairo: Gender, Class, and State Bureaucracy.

TAGLIA, Stefano

9. – 25. 5. 2022

studium v archivech T. C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı.

f) Návštěvy zahraničních odborníků

V roce 2022 navštívili OÚ např. tyto zahraniční odborníci:

Dr. Richard Wittmann, zástupce ředitele, Orient-Institut Istanbul.

g) Přednášky zahraničních hostů:

Diego Sbriglia (Masaryk University, Brno): přednáška *The History of Interhelpo (1922–1943)*, AV ČR, Národní 3, datum konání: 12. 5. 2022.

Dr. Ananya Vajpeyi (Centre for the Study of Developing Societies, Delhi, India): přednáška *India's Second Republic*. AV ČR, Národní 3, datum konání 23. 5. 2022.

Dr. Francesco Aresti (Západočeská univerzita):

přednáška *Expressions of Crafts and Intangible Cultural Heritage* se uskutečnila dne v rámci projektu Praha osvětlená – Lampiony KOJIMA z japonského Kjóta. AV ČR, Národní 3, datum konání: 24. 10. 2022.

Dr. Chelsea Foxwell (University of Chicago):

přednáška *The The Fine Art of Craft in Japan: Three Moments in Time* se uskutečnila v rámci projektu Praha osvětlená – Lampiony KOJIMA z japonského Kjóta. AV ČR, Národní 3, datum konání: 24. 10. 2022.

Dr. Jeremy Walton (University of Rijeka): přednáška *Post-Ottoman sites of memory outside Turkey* se uskutečnila v rámci Týdne AV ČR, Osmansko-turecký den. AV ČR, Národní 3, datum konání: 1. 11. 2022.

Dr. Richard Wittmann (Orient-Institut Istanbul):

přednáška *Buried in Foreign Soil: The Feriköy Protestant Cemetery of Istanbul as a Testament to Five Centuries of Protestant Life in the Ottoman Empire and the Republic of Turkey* se uskutečnila v rámci Týdne AV ČR, Osmansko-turecký den. AV ČR, Národní 3, datum konání: 1. 11. 2022.

Dr. Johann Strauss (Strasbourg University):

přednáška *Propaganda and Orientalism – the Ottoman Empire, its allies and its enemies in World War I, mirrored in picture postcards* se uskutečnila v rámci Týdne AV ČR, Osmansko-turecký den. AV ČR, Národní 3, datum konání: 1. 11. 2022.

I. Hodnocení hlavní činnosti

h) Dvoustranné dohody se zahraničními pracovišti

Ke konci roku 2022 měl OÚ uzavřen 28 dvoustranných dohod (Memorandum of Understanding), mj. s těmito zahraničními institucemi:

- Boğaziçi University, Istanbul, Turecko
- Centrum pro studium rukopisů, Univerzita v Hamburku
- Centrum pro kultury a jazyky Židů, Vratislavská univerzita
- Katedra humanitních věd a kulturního dědictví, Univerzita v Udine, Itálie
- Katedra asijských a afrických studií Středomoří, Ca' Foscari Universita, Itálie
- Fakulta náboženských studií, Mahidol University, Thajsko
- Fakulta orientálních studií, Varšavská univerzita
- Fakulta sociálního rozvoje a západočínských rozvojových studií, Sichuan, Čína
- Filosofická fakulta, National Taiwan Normal University
- Ústav asijských a afrických studií, Seminář Střední Asie; Humboldtova univerzita, Německo
- Ústav pro dějiny umění východní Asie, Univerzita v Heidelbergu
- Italský institut orientálních studií – ISO, Sapienza univerzita v Římě, Itálie
- Orient-Institut Istanbul, Turecko
- Centrum pro turecká studia, Kadir Has univerzita, Turecko
- Oxfordské centrum pro hinduistická studia, University of Oxford, Velká Británie
- University of Central Lancashire, Velká Británie
- Ústav historie a filologie, Academia Sinica, Taiwan
- Ústav orientalistiky, Slovenská akademie věd
- Jordánská univerzita, Ammán, Jordánsko

ch) Další informace

V roce 2022:

Sedm pracovníků OÚ bylo členem redakčních rad mezinárodních časopisů.

Vědečtí pracovníci OÚ byli členy následujících mezinárodních organizací:

- Amdo Research Network
- American Academy of Religion
- American Comparative Literature Association
- American Historical Association
- Association européenne d'études chinoises / European Association of Chinese Studies (EACS)
- Association of Asian Studies
- Association of Iranian Studies
- Britain's National Association for South-East Asian Studies (ASEASUK)
- British Association for Japanese Studies
- Centre for Ottoman Studies at SOAS (COS)
- Dharma Academy of North America
- European Association for Japanese Studies
- European Association for Jewish Studies (EAJS)
- European Association for Middle East Studies (EURAMES) – Council
- European Association for South Asian Studies (EASAS)
- European Association for Southeast Asian Studies (EuroSEAS)
- European Association of Taiwan Studies (EATS) – Board
- European Consortium for Political Research
- European International Studies Association
- European Society for Central Asian Studies (ESCAS)
- German Middle East Studies Association (DAVO)
- International Association of Buddhist Studies (IABS)
- International Association of Sanskrit Studies
- Italian Society for Middle Eastern Studies (SeSaMO)
- London Middle East Institute (LMEI)
- Middle East Studies Association (MESA)
- Religion in Society Research Network
- Society for Asian and Comparative Philosophy

- Society for Hindu-Christian Studies
- The Association for the Study of Persianate Societies
- The Association of Japanese Literary Studies

■ 3. Vědecká a pedagogická spolupráce s vysokými školami

Orientální ústav je z rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR akreditovaným pracovištěm pro orientalistické **doktorské studijní obory**, které jsou uskutečňovány s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze (jedná se o tyto programy: **Dějiny a kultury Asie; Blízkovýchodní studia; Teorie a dějiny literatur zemí Asie a Afriky; Dějiny a kultury zemí Asie a Afriky**). Vědečtí pracovníci OÚ jsou členy příslušných doktorských oborových rad.

V roce 2022 pracovníci OÚ přednášeli a vedli semináře a cvičení na FF UK v Praze, Ostravské univerzitě, Univerzitě Pardubice, ale rovněž na zahraničních univerzitách (Humboldtova univerzita v Berlíně, Adam Mickiewicz University v Poznani, Istanbul University). V letním semestru 2021/2022 odpřednášeli pracovníci OÚ celkem **476 hodin**. V zimním semestru 2022/2023 odpřednášeli pracovníci OÚ celkem **450 hodin**, což činí **celkově 926 hodin**.

Dále pracovníci ústavu vedli a oponovali četné bakalářské, magisterské a doktorské práce.

■ a) Vedení doktorských, magisterských a bakalářských prací

- Dluhošová, T., vedení magisterské práce *Analýza diskurzu pandemie COVID-19 na Taiwanu*, Karla Weisová, FF UK
- Dluhošová, T., vedení bakalářské práce *Literatura migrantů z jihovýchodní Asie a její postavení na poli taiwanské literatury*, Olena Rhyzhová, FF UK
- Klimeš, O., vedení bakalářské práce *Soudnictví v Ujgurské autonomní oblasti Xinjiang v období Xi Jinpinga od roku 2012*, Anna Melicharová, FF UK
- Madaio, J., vedení magisterské práce *Constructing a biographical narrative: The role of Madhva's divine identity in the Sumadhavvijaya*, Michal Havránek, FF UK
- Ostránský B., vedení bakalářské práce *Význam šádhiljského súfjského řádu v boji proti extremismu*, Kristian Dembický, FF UK
- Holba, J., vedení bakalářské práce *Pojetí bódhičitty u 14. dalajlamy*, Martin Rufr, Univerzita Pardubice
- Holba, J., vedení magisterské práce *Filosofie Zen buddhismu*, Jiří Grygar, FF OSU
- Petruš, T., vedení magisterské práce *Společenská role indonéštiny a její proměna s ohledem na historickou a politickou situaci země: Srovnání sociálních funkcí a vztahu k mateřskému a národnímu jazyku z pohledu současných Indonésanů (dotazníkové šetření)*, Martina Rysová, FF UPOL
- Ptáčková, J., vedení magisterské práce *Discourses of Control and Resistance*, Sebastian Gabel, FF UK
- Šabasevičiūtė, G., vedení doktorské práce *Arabic Literature and Translation, 1880s–1920s*, Mgr. Adéla Provazníková, FF UK
- Strnad, J., vedení doktorské práce *Hawd al-Hayāt: Interpretace a překlad arabského traktátu o indické józe*, Matěj Stahl, FF UK
- Zouplna, J., vedení magisterské práce *Sionismus a jidiš v Mandátní Palestině mezi lety 1920–1929: jazyk jako ideový nástroj židovského nacionalismu*, Karolina Kašeová, FF UK
- Zouplna, J., vedení magisterské práce *Mapam vs. Mapaj: otázky zahraničněpolitické orientace a společenské podoby izraelského státu, 1947–1954*, Veronika Benešová, FF UK

I. Hodnocení hlavní činnosti

b) Oponentské posudky doktorských, magisterských a bakalářských prací

- Hons, P., bakalářská práce *Pronikání hinduistického nacionalismu do indického akademického prostředí*, Zora Hrabáková, FF UK
- Petrů, T., doktorská práce *Národní heslo „Jednota v diverzitě“ v případě současného sociokulturního vývoje Indonésie a postavení tradičních náboženských proudů se zaměřením na kejawén*, Pavla Fajfrlíková, ČZU

c) Přednášková činnost**Pravidelná výuka:**

- Alivernini, S., Istanbul University: Introduction to Sumerian Language
- Alivernini, S., Istanbul University: Reading of Sumerian Texts
- Dluhošová, T., FF UK: Dějiny a kultura Taiwanu
- Holba, J., Ostravská univerzita: Buddhismus jako filosofie
- Holba, J., Univerzita Pardubice: Tradice a náboženství jižní a východní Asie III
- Hons, P., Adam Mickiewicz University, Poznań: Dalits and their struggle for emancipation
- Hons, P., FF UK: Indické reálie a společnost
- Hons, P., FF UK: Moderní indická literatura
- Hons, P., FF UK: Morfosyntax
- Hons, P., FF UK: Staroindická literatura
- Hons, P., FF UK: Tamilština
- Klimeš, O., FF UK: Ujgurština
- Loy, T., FF UK: DARI reading course (cvičení)
- Loy, T., FF UK: The Jews of Central Asia: history-culture-language
- Melčák, M., FF UK: Islámská archeologie (přednáška)
- Ostránský, B., FF UK: Středověké islámské myšlení II
- Ostránský, B., FF UK: Úvod do sufismu
- Petrů, T., FF UK: Jazyková situace v jihovýchodní Asii
- Petrů, T., FF UK: Myšlení Asie

- Petrů, T., FF UK: Politické systémy jihovýchodní Asie
- Petrů, T., FF UK: Přehled dějin Indonésie B
- Petrů, T., FF UK: Úvod do studia indonesistiky
- Ptáčková, J., Humboldtova univerzita, Berlín: Central Asia in Context of China's Cultural Diplomacy
- Strnad, J., FF UK: Četba starých hindských textů
- Strnad, J., FF UK: Morfosyntax a sématika indických jazyků
- Šabasevičiūtė, G. FF UK: Contemporary Middle East: Culture, Society, Politics
- Toyosawa, N., FF UK: History methods and practices
- Třísková, H., FF UK: Fonetická cvičení – minimoduly
- Třísková, H., FF UK: Prozodie hovorové čínštiny
- Vihan, J., FF UK: Středověká čínská filozofie
- Vihan, J., FF UK: Mahájánový buddhismus

Jednorázové přednášky na českých vysokých školách:**CABRAS, Giulia**

27. 4. 2022

Sociolingvistický seminář, FF UK, Praha. Přednáška: ***Linguistic landscapes of Amdo (Northwest China). observations on methodologies and materialization of multilingualism.***

HOLBA, Jiří; HRUBÝ, Jakub

25. a 26. 1. 2022

mezioborové kolokvium „Nerostu moc?“ navazující na debatu Hlína a kamení z roku 2020.

Akci organizuje CSS FF UK společně s CMS FLÚ AV ČR a UK.

Jakub Hrubý: příspěvek ***Symbolická moc nefritu v čínské kultuře.***

Jiří Holba: příspěvek ***Drahokamy a jejich symbolika v buddhismu.***

100 let Orientálního ústavu 1922–2022

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Centrum strategických regionů
Filozofická fakulta
Univerzity Karlovy

Zveme vás na přednášku a besedu s významným britským právníkem působícím v oblasti lidských práv, v letech 2020–2021 předsedou Ujgurského tribunálu.
Moderuje Ondřej Klimeš (Orientální ústav AV ČR)

SEARCHING FOR JUSTICE – THE VALUE OF PEOPLE'S TRIBUNALS
Sir GEOFFREY NICE QC

14. února 2022, 15:00
FF UK, nám. Jana Palacha 1-2,
místnost č. 140

FFHR
SINOPSIS

KLIMEŠ, Ondřej

14. 2. 2022

účast v debatě *Searching for Justice – The Value of People's Tribunals*.

Pořadatel akce: Forum for Human Rights; Právnická fakulta UK; Filozofická fakulta UK.

Centrum pro konstitucionalismus a lidská práva
a Forum For Human Rights pořádá cyklus přednášek

Lidská práva Ujgurské menšiny v Číně
Přeživší Ujgurské genocidy

10. října, 18. 00, místnost č. 100

Pozvání přijali:

Prof. JUDr. Radim Boháč PhD.
Děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Ondřej Klimeš
sinolog a ugiista z Orientálního ústavu AV ČR

Rahima Mahmut
ředitelka oddělení Světového ujgurského kongresu (WUC) ve Velké Británii a výkonná ředitelka organizace Stop Uyghur Genocide

Tři přeživší genocidy Ujgurů z převýchovných a internačních táborů v Číně

Přednášky moderuje Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D., a Gadulmishoči Luji, AV ČR

10. 10. a 24. 10. 2022

Legal possibilities to prevent Uyghur genocide

Pořadatel akce: Forum for Human Rights; Právnická fakulta UK.

4. Získaná ocenění a další důležité informace

Šabasevičiūtė, Giedrė: Cena AV ČR za mimořádné výsledky výzkumu za monografii *Sayyid Qutb*.

An Intellectual Biography

(2021: Syracuse University Press).

II. Informace o složení orgánů OÚ a o jejich činnosti či o jejich změnách

■ 1. Složení orgánů pracoviště a jejich činnost

■ a) Ředitelka:

Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D. (jmenována ředitelkou na první funkční období s účinností od 1. října 2021 do 30. září 2026).

Činnost ředitelky se jako každý rok soustředila především na zajišťování řádného chodu ústavu (vědecká oddělení, technickohospodářská správa, knihovna). V roce 2022 k tomu přibyla rovněž rozsáhlá agenda osvětová a popularizační, související s oslavami stého výročí od založení ústavu, v jejímž rámci OÚ přiblížil prostřednictvím dlouhé řady akcí i mediálních výstupů české veřejnosti jak své mnohdy pohnuté dějiny, tak především současné projekty. O svých aktivitách ředitelka ústavu pravidelně informovala na poradách vědeckých pracovníků i na zasedáních Rady pracoviště a Dozorčí rady a v září též na zasedání Mezinárodního poradního sboru (IAB), který se mimořádně sešel u příležitosti století OÚ, v předvečer konání mezinárodní konference věnované orientálním studiím v kontextu střední Evropy. K dalším důležitým úkolům ředitelky ústavu patřil zejména dohled nad plněním grantů a mezinárodními výběrovými řízeními, organizováním vědeckých aktivit i popularizací ústavu a jeho výsledků v médiích. Ředitelka, coby vedoucí interního projektového týmu, rovněž dohlížela na postup prací souvisejících s rekonstrukcí objektu Hybernská (spoluvlastněný Psychologickým ústavem AV ČR a Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR), které mají v roce 2023 vstoupit do nové fáze realizace. Ředitelka také zastupovala ústav na nejrůznějších zasedáních akademických orgánů i během přijímání zahraničních návštěv.

Sekretariát:

Mgr. Adriana Dolejší (od května 2021)

Zástupce ředitelky:

Doc. PhDr. Bronislav Ostránský (od 1. října 2021) – zástupce ředitelky pro provozní záležitosti
Kevin L. Schwartz, Ph.D. (od 1. října 2021) – zástupce ředitelky pro vědu a výzkum

Technicko-hospodářská správa:
vedoucí: Ing. Markéta Ondráčková
Jozefína Kudlíková

■ b) Rada pracoviště

V roce 2022 došlo k personální obměně Rady pracoviště, neboť vypršel mandát podstatné části jejich členů (viz níže). V průběhu roku 2022 Rada pracovala v následujícím složení:

Předseda/předsedkyně:

PhDr. Tomáš Petrů, Ph.D.
(mandát do 30. dubna 2022)
Doc. PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D.
(mandát od 1. května do 24. října 2022)
Dr. Jarmila Ptáčková (mandát od 25. října 2022)

Místopředseda:

Stefano Taglia, Ph.D. (mandát do 24. října 2022)
Mgr. Miroslav Melčák, Ph.D.
(mandát od 25. října 2022)

Interní členové:

Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D.
(mandát od 1. května 2022)
Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.
(mandát do 24. října 2022)
Doc. PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D.
(mandát do 24. října 2022)
Stefano Taglia, Ph.D. (mandát do 24. října 2022)

Externí členové:

Doc. Daniel Berounský, Ph.D. (Ústav jižní a centrální Asie FF UK) (mandát do 30. dubna 2022)
Doc. PhDr. Daniel Boušek, Ph.D.
(Katedra Blízkého východu FF UK)
Mgr. Pavlína Cermanová, Ph.D.
(Filosofický ústav AV ČR)
PhDr. Ondřej Ditrych, MPhil.
Ph.D. (Ústav mezinárodních vztahů)
PhDr. Martin Klečacký, Ph.D. (Masarykův ústav a Archiv AV ČR) (mandát od 1. května 2022)

Tajemník:

Mgr. Miroslav Melčák, Ph.D. (do 24. října 2022)
Mgr. Adriana Dolejší (od 25. října 2022)

Činnost Rady v roce 2022:

Zasedání 11. dubna

- 1) Rada OÚ ověřila výsledky těchto hlasování *per rollam*:
Ze dne 8. 2. 2022 ve znění: „Schvaluji/neschvaluji nominaci doc. Daniela Berounského, aby pokračoval ve funkci externího člena v Akademickém sněmu AV ČR v následujícím období.“ Návrh byl schválen 7 hlasy z 9.
Ze dne 22. 2. 2022 ve znění: „Schvaluji/neschvaluji nominaci prof. Stanislavy Hronové, prof. Aleny Křížové, prof. Marka Nekuly a prof. Michaela Newerkly na externí členy Akademického sněmu AV ČR.“ Návrh byl schválen 9 hlasy z 9.
Ze dne 22. 2. 2022 ve znění: „Schvaluji/neschvaluji, aby se návrh projektu Andrewa Levidise (název: *An Invisible Empire in the Cold War: Transnational Anti-Communism and East Asian Internationalism, 1937–1975*) ucházel o udělení grantové prémie Lumina quaeruntur poskytované Akademií věd ČR.“ Návrh byl schválen 9 hlasy z 9.
- 2) Rada diskutovala nominaci ing. Pavly Fajfrlíkové, Ph.D. na postdoktorskou pozici financovanou AV ČR. Nominace byla podpořena 8 hlasy z 8.
- 3) Ředitelka OÚ seznámila Radu s návrhem kritérií pro individuální atestace. Rada návrh odsouhlasila 7 hlasy z 8.
- 4) Ředitelka OÚ informovala Radu o stavu nákladů a výnosů OÚ za rok 2021. Rada následně projednala návrh rozpočtu na rok 2022 a návrh střednědobého rozpočtu na roky 2023–2024. Oba návrhy byly schváleny 7 hlasy z 8.
- 5) Dr. Stefano Taglia představil Radě návrh memoranda o porozumění mezi OÚ a Orient-Institut Istanbul. Návrh memoranda byl schválen 7 hlasy z 8.
- 6) Ředitelka OÚ informovala Radu o získání stavebního povolení pro rekonstrukci budovy v Hyberské č. 8 a o přípravě výběrových řízení na stavební firmu a na manažera bezpečnosti práce.
- 7) Ředitelka OÚ seznámila Radu s aktivitami, které OÚ připravuje v souvislosti s oslavami stého výročí od svého založení. Jedná se mj. o tyto aktivity: V lednu byl na stanici Vltava Českého rozhlasu odvysílán dokument „Od Musila k Mosulu. Orientální ústav – 100 let sblížení kultur“. V únoru a březnu se uskutečnila série 8 streamovaných přednášek v kavárně knihkupectví Academia. Po celý rok bude v časopise *Dějiny a současnost* vycházet seriál *Století orientalistiky* připravený pracovníky OÚ. V dubnu začíná cyklus literárních besed, nazvaný *Everyday Writers in the Middle East and Asia*. V červenci proběhne v Praze konference Mezinárodní asociace pro tibetská studia (IATS) a v Mikulášovicích jednodenní festival Eastern Tunes. OÚ se zúčastní veletrhu Svět knihy a Veletrhu vědy 2022. V srpnu bude otevřena výstava o dějinách české orientalistiky v Galerii Věda a umění, na kterou bude napojena prezentace OÚ ve foyer hlavní budovy AV. Na začátku září se má ve Ville Lanna konat mezinárodní konference o historii orientalistiky v českých zemích a Evropě. Oslavy vyvrcholí v rámci Týdne Akademie věd ČR, kde OÚ představí svůj výzkum formou několika tematicky zaměřených dní.
- 8) Ředitelka OÚ představila Radě nové personální posily. Pro pobočku OÚ v Tchaj-peji byl ve výběrovém řízení vybrán tchajwanský rezident Dr. Kevin Kuan-yun Huang (Ph.D. University of Chicago), který se funkce ujme v červenci 2022. Pro oddělení Jižní Asie OÚ byl na základě výběrového řízení vybrán indonesista Dr. Darmanto (Ph.D. Leiden University), jenž nastoupí v červnu 2022.
- 9) Ředitelka OÚ informovala Radu o podaných grantových projektech. OÚ plánuje v rámci konsorcia usilovat o získání grantu z programu NAKI Ministerstva kultury ČR. OÚ podniká všechny kroky pro úspěšné podávání žádostí o evropské granty, za tímto účelem byl na OÚ po odborném auditu přijat tzv. Gender Equality Plan (GEP).
- 10) K 1. 5. 2022 končí funkční období dvou členů rady OÚ, Dr. Petrů a doc. Berounského. Ředitelka OÚ oběma poděkovala za spolupráci a neocenitelný příspěvek k rozvoji instituce. Rada se na návrh místopředsedy Rady Dr. Taglia usnesla, že pro období od 1. 5. 2022 do řádného zvolení

II. Informace o složení orgánů OÚ a o jejich činnosti či o jejich změnách

nového předsedy, se prozatímního předsednictví na přechodné období ujme doc. Ostránský.

Zasedání 18. května

- 1) Ředitelka OÚ seznámila Radu s úmyslem nominovat Dr. Giedrę Šabasevičiūtę na udělení „Ceny AV ČR za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kterých bylo dosaženo při řešení výzkumných úkolů podporovaných AV ČR“. Předmětem ocenění by se měla stát její monografie *Sayyid Qutb: An Intellectual Biography*, která vyšla v minulém roce v Syracuse University Press v New Yorku. Návrh rada jednohlasně podpořila.
- 2) Rada diskutovala zamýšlenou reakci OÚ na „Stanovisko Komise pro etiku vědecké práce AV ČR (dále Etické komise) k podnětu vedení Filozofického ústavu AV ČR k prošetření některých vědeckých aktivit doc. PhDr. Marka Hrubce, Ph.D.“ přijaté na 7. a 8. zasedání Etické komise (15. prosince 2021 a 21. února 2022). Skupina zaměstnanců OÚ, která vyjádřila zásadní nesouhlas se stanoviskem Etické komise, své argumenty formulovala do konkrétních bodů a obrátila se prostřednictvím ředitelky OÚ Dr. Dluhošové na Radu OÚ s dotazem, zda souhlasí s odesláním reakce Vědecké radě AV ČR (zřizovateli Etické komise). Rada jednohlasně rozhodla (7 hlasy ze 7), že je žádoucí reakci na stanovisko Etické komise zaslat Vědecké radě AV ČR.
- 3) Ředitelka informovala Radu OÚ, že členka atestační komise Dr. Nobuko Toyosawa se nemůže zúčastnit atestačního řízení zaměstnanců OÚ, které proběhne 26. 5. 2022.

Zasedání 23. června

- 1) Ředitelka OÚ představila finální verzi výroční zprávy za rok 2021. Rada znění výroční zprávy za rok 2021 jednohlasně schválila.
- 2) Ředitelka OÚ informovala Radu o Zprávě nezávislého auditora pro OÚ za rok 2021. Auditor ve zprávě konstatoval toto: „Účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv organizace Orientální ústav AV ČR, v. v. i., k 31. 12. 2021 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2021

v souladu s českými účetními předpisy.“ Rada zprávu auditora schválila 6 hlasy z 6.

- 3) Rada jednomyslně schválila hospodaření OÚ za rok 2021.
- 4) Ředitelka OÚ informovala Radu o záměru nominovat prof. Olgu Lomovou na členku Komise pro etiku vědecké práce AV ČR. Rada OÚ nominaci prof. Lomové jednoznačně doporučila.
- 5) Ředitelka OÚ informovala Radu o dění v OÚ za poslední měsíce: K 1. 5. 2022 byl po vzájemné dohodě rozváznán pracovní poměr se zaměstnancem Dr. Andrewem Levidisem. OÚ naopak posílá nástup třech nových pracovníků: indonesisty Dr. Darmanta, indoložky Meenakshi Nair Ambujam a ing. Pavly Fajfrlíkové, která získala v OÚ postdoktorskou pozici.
- 6) Ředitelka OÚ informovala Radu o aktivitách OÚ na nadcházející měsíce: 20–24. 6. 2022 OÚ nabídne pod vedením Dr. Ericka Schluessela (George Washington University) letní kurz čagatajštiny; 3–9. 7. 2022 se uskuteční 16. ročník mezinárodní konference tibetanistické organizace IATS. Záštitu nad konferencí převzali předsedkyně AV ČR a hl. město Praha; 5. 9. 2022 se ve znamení 100. výročí OÚ uskuteční zasedání Mezinárodního poradního sboru OÚ; 5–7. 9. 2022 proběhne konference *Oriental Studies and Research (not only) in Central Europe*; na přelomu září a října 2022 proběhne vztyčení mongolské jurty na Střeleckém ostrově spojené s kulturním programem v rámci Evropské noci vědců; 21.–23. 10. se uskuteční ukázka výroby tradičního japonského lampionu v podání japonských mistrů dílny Kojima; OÚ se zapojí do přípravy Týdne Akademie věd v listopadu a tak dále.

Zasedání 20. září

- 1) Rada OÚ ověřila výsledek hlasování *per rollam* z 9. 9. 2022 ve znění: „Schvaluji/neschvaluji nominaci Dr. Jarmily Ptáčkové na udělení Ceny Berlínsko-braniborské akademie věd věnované nadaci Peregrinus (Rudolf Meimberg).“ Návrh byl schválen 6 hlasy z 6.
- 2) Rada schválila nominaci Dr. Melanie Zingarello na zařazení do *Programu podpory perspektivních lidských zdrojů (Mzdová podpora postdoktorandů*

- na pracovištích AV ČR). Dr. Zingarello, specialistka na starověký Blízký východ, byla vybrána výběrovým řízením.
- 3) Rada schválila (6 hlasy z 6) memorandum o porozumění mezi OÚ a Káthmánskou univerzitou (Nepál). Podepsání memoranda bylo navrženo na základě probíhající spolupráce Dr. Ptáčkové.
  - 4) Rada schválila navýšení stravného pro zaměstnance OÚ (ze 120 na 130 Kč) a navýšení fondu sociálních a kulturních potřeb (z 2 000 na 4 000 Kč na jednoho zaměstnance).
  - 5) Rada diskutovala nominaci prof. Olgy Lomové na udělení *Čestné oborové medaile Josefa Dobrovského za zásluhy ve filologických a filosofických vědách* za její celoživotní přínos pro orientální studia. Rada OÚ nominaci doporučila (6 hlasy z 6).
  - 6) Ředitelka OÚ informovala Radu o personálních změnách v OÚ: Do oddělení Jižní Asie nastoupili indonesista Dr. Darmanto a ing. Pavla Fajfrlíková. Na Oddělení Blízkého východu byl přijat Dr. Volodymyr Poltorak, který získal „*Researchers at risk Fellowship*“ (do konce roku 2023), udělováný Akademií věd ukrajinským vědcům a doktorským studentům. Na základě výběrového řízení bylo rozhodnuto o přijetí sinologa Dr. Martina Blahoty.
  - 7) Ředitelka OÚ informovala Radu o aktivitách OÚ za poslední měsíce.
  - 8) Ředitelka OÚ informovala Radu o připravovaných aktivitách OÚ.
  - 9) Dr. Beránek poděkoval členům Rady OÚ Dr. Dluhošové a doc. Ostránskému, jimž končí mandát a nekandidují v nadcházející volbě nových členů Rady, za práci, kterou pro OÚ vykonali. Volba nových členů proběhne 11. 10. 2022.
- 1) Na post nové předsedkyně Rady pracoviště OÚ byla navržena dr. Jarmila Ptáčková. Krátkého představení navržené se zhostil dr. Beránek, který ocenil osobnost dr. Ptáčkové, jakož i její aktivní podíl na činnosti OÚ. Volba nového předsedy / předsedkyně Rady pracoviště proběhla tajně prostřednictvím speciální elektronické aplikace. Ptáčková byla zvolena 8 hlasy z 8.
  - 2) Na post nové místopředsedy Rady pracoviště OÚ byla navržen dr. Miroslav Melčák. Krátkého představení navrženého se také zhostil dr. Beránek, který ocenil dlouholetou práci dr. Melčáka na pozici tajemníka Rady pracoviště OÚ. Volba nového místopředsedy Rady pracoviště proběhla tajně prostřednictvím speciální elektronické aplikace. Dr. Melčák byl zvolen 8 hlasy z 8.
  - 3) Rada pracoviště vyjádřila 8 hlasy z 8 svůj souhlas se jmenováním Mgr. Adriany Dolejší, sekretářky OÚ, novou tajemnicí Rady pracoviště.
  - 4) Ředitelka OÚ seznámila Radu s aktivitami ústavu za poslední měsíc. Aktivity se týkaly zejména stoletého výročí OÚ.
  - 5) Ředitelka OÚ Radě představila aktivity OÚ chystané na nejbližší měsíce: 31. 10 – 6. 11. proběhne Týden AV ČR s bohatým programem pro veřejnost připravený pracovníky OÚ (Osmanský den, Egyptský den, Středoasijský den, Tchajwanský den, Mosulský den atd.); v prosinci se uskuteční kulatý stůl projektu Strategie AV21 *9/11 Legacies* (pořádá Dr. Schwartz) a konference „Indonésie jako nová střední mocnost a partner EU“ (pořádá Dr. Petrů). Ředitelka OÚ Radu informovala o zamýšlených úpravách v kariérním řádu, souvisejících s úmyslem zřídit v rámci OÚ novou pozici *affiliated researcher*, a o vývoji intranetu pro použití na pracovišti.
  - 6) Dr. Taglia podal zprávu o přípravě nového detašovaného pracoviště OÚ v Istanbulu, naplňující užší spolupráci OÚ s Orient-Institutem v Istanbulu. Pobočka OÚ v Istanbulu by do budoucna měla vědeckým pracovníkům z Prahy nabízet možnost práce v terénu, výzkumu v archívech a přednáškové činnosti.

Zasedání 25. října

Vzhledem k tomu, že někteří členové rady OU byli z pracovních důvodů v zahraničí, konalo se zasedání formou on-line. Rada pracoviště zasedala poprvé v novém složení (nově zvolena byla nadpoloviční většina členů), a proto zasedání výjimečně svolala ředitelka OÚ.

II. Informace o složení orgánů OÚ a o jejich činnosti či o jejich změnách

■ c) Dozorčí rada

Jmenována od 1. 5. 2017 v tomto složení:

Předsedkyně:

PhDr. Taťána Petrasová, CSc. (ÚDU AV ČR) – jmenována předsedkyní DR na druhé funkční období s účinností od 15. 1. 2020 do 14. 1. 2025.

Místopředseda:

Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D. (OÚ AV ČR)

Členové:

Prof. PhDr. Jitka Malečková, CSc.
(Katedra Blízkého východu FF UK)
JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
(Ústav státu a práva AV ČR) (členství do 30. 4. 2022)
JUDr. Květoslav Kramář, Ph. D.
(členství od 1. 5. 2022)
Ing. Magdaléna Vecková (Knihovna AV ČR)

Tajemnice:

Dr. Jarmila Ptáčková (do 30. 4. 2022)
Mgr. Zuzana Singh Kvapilová (od 1. 5. 2022)

Činnost Dozorčí rady v roce 2022:

V roce 2022 se řádné zasedání Dozorčí rady konalo celkem dvakrát, a to ve dnech 25. 3. a 13. 6. 2022. Dále se konala celkem tři jednání per rollam, která byla vyhlášena dne 16. 5., 1. 7. a opět 1. 7. 2022. Dozorčí rada projednala návrh rozpočtu Orientálního ústavu pro rok 2022 a střednědobého výhledu rozpočtu na 2023/2024 s připomínkou, aby pracoviště ověřilo situaci rostoucích cen energií a případně ji v návrzích rozpočtu zohlednilo. Dozorčí rada projednala bez připomínek zprávu o hospodaření Orientálního ústavu za rok 2021. Dále rada projednala bez připomínek návrh Výroční zprávy o činnosti a hospodaření OÚ AV ČR, jejíž součástí je zpráva auditora k účetní závěrce, za rok 2021. Dozorčí rada rovněž provedla hodnocení manažerských schopností ředitelů Orientálního ústavu za rok 2021 a určila auditora pro účetní období 2022. Dozorčí rada vzala na vědomí předkládané informace o vývoji projektu

rekonstrukce objektu Hyberská a seznámila se s činnostmi OÚ souvisejícími s oslavami stého výročí založení ústavu.

Dozorčí rada na svých zasedáních a formou hlasování per rollam udělila v roce 2022 předchozí písemné souhlasy k uzavření smlouvy o nájmu prostor v depozitáři mezi Knihovnou AV ČR, v. v. i., jako pronajímatelem a Orientálním ústavem AV ČR, v. v. i., jako nájemcem; k zahájení výběrového řízení podle zadávací dokumentace k nadlimitní veřejné zakázce na stavební práce s názvem „Rekonstrukce objektu Hyberská 1000/8, Praha“ vypracované advokátní kanceláří Becker a Poliakoff, s. r. o.; k zahájení výběrového řízení dle zadávací dokumentace k nadlimitní veřejné zakázce na služby „TDS a koordinátor BOZP – Rekonstrukce objektu Hyberská 1000/8, Praha 1“ vypracované advokátní kanceláří Becker a Poliakoff, s. r. o.; k uzavření smlouvy o nájmu nebytových prostor mezi Ústavem teorie informace a automatizace AV ČR, v. v. i., jako pronajímatelem a Orientálním ústavem AV ČR, v. v. i., jako nájemcem; k uzavření smlouvy o nájmu nebytových prostor mezi Ústavem informatiky AV ČR, v. v. i., jako pronajímatelem a Orientálním ústavem AV ČR, v. v. i., jako nájemcem; k aktualizaci zadávací dokumentace k nadlimitní veřejné zakázce na služby „TDS a koordinátor BOZP – Rekonstrukce objektu Hyberská 1000/8, Praha 1“ vypracovanou advokátní kanceláří Becker a Poliakoff, s. r. o.; a k aktualizaci zadávací dokumentace k nadlimitní veřejné zakázce na stavební práce s názvem „Rekonstrukce objektu Hyberská 1000/8, Praha“, vypracovanou advokátní kanceláří Becker a Poliakoff, s. r. o.

■ 2. Změny ve složení orgánů:

Zmíněno v bodě 1.

III. Informace o změnách zřizovací listiny

III. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2022 nedošlo k žádné změně zřizovací listiny.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

V roce 2022 OÚ nevykonával žádnou další a jinou činnost.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

V roce 2022 nebyly zjištěny žádné nedostatky v hospodaření.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:^{**}

Přílohou výroční správy je účetní závěrka a zpráva auditora k hospodaření OÚ. Tyto dokumenty dokládají, že hospodaření OÚ probíhalo standardně a v souladu s příslušnými předpisy.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:^{*}

V roce 2023 bude OÚ dále rozvíjet svoji hlavní činnost, a to i s podporou několika českých a zahraničních grantových projektů. Bude kladen důraz na pokrytí nejrůznějších aspektů vědecké práce, od publikování primárního výzkumu (s důrazem na mezinárodní výstupy) a účast na odborných konferencích, po popularizaci vědy mezi veřejností a v médiích a expertní servis státním orgánům a institucím.

* Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

** Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:^{*}

Orientální ústav nemá žádné speciální aktivity v oblasti ochrany životního prostředí. Provoz ústavu produkuje pouze běžný komunální odpad, kromě vypotřebovaných tonerových kazet, které jsou předávány k ekologické likvidaci odpovědné firmě. OÚ třídí odpad v kancelářích, knihovně a redakcích časopisů.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů:^{*}

Pracovněprávní vztahy ústavu se řídí Zákoníkem práce.

V roce 2022 Orientální ústav AV ČR, v. v. i., přijal Plán rovných příležitostí (GEP) na léta 2022–2025. Genderový audit provedla firma Gender Studies, o.p.s.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím^{** *}

V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. zveřejňuje OÚ AV ČR, v. v. i. všechny relevantní informace na svých internetových stránkách, zejména pod adresou:

<https://orient.cas.cz/cs/pristup-k-informacim/>

Žádost o další informace lze podat prostřednictvím kontaktů uvedených na internetových stránkách.

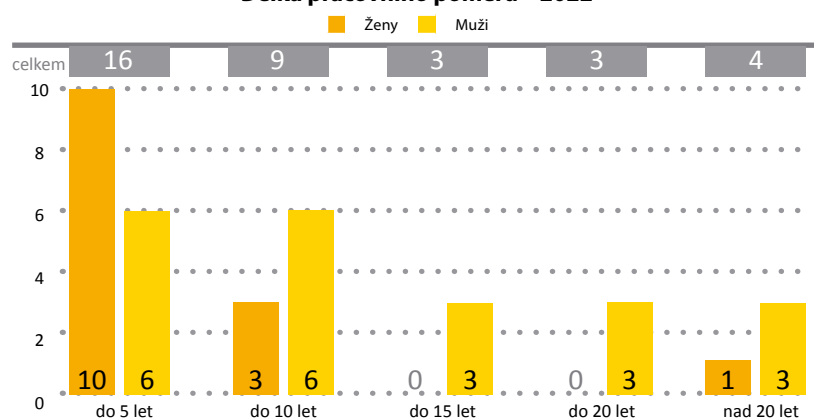
V roce 2022 evidoval OÚ níže uvedené počty žádostí o informace a souvisejících dokumentů:

Celkový počet žádostí o informace:	1
Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti:	0
Počet poskytnutých výhradních licencí:	0
Počet stížností podaných podle § 16a zák. č. 106/1999 Sb.:	0

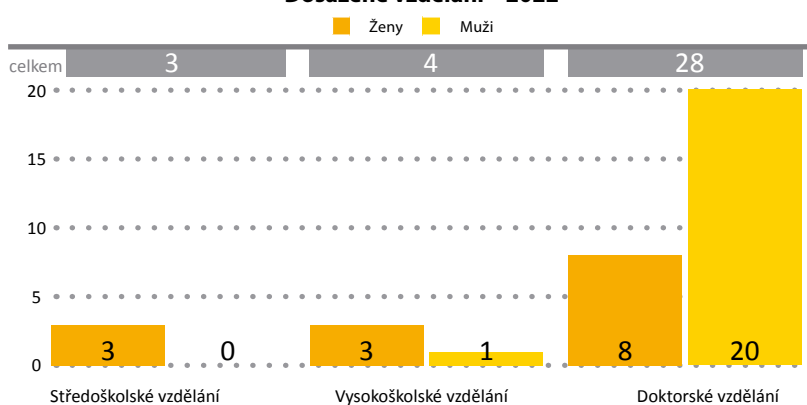
Přílohy

Přehled o počtu zaměstnanců, jejich vzdělání a věkové struktuře Účetní uzávěrka a zpráva o jejím auditu

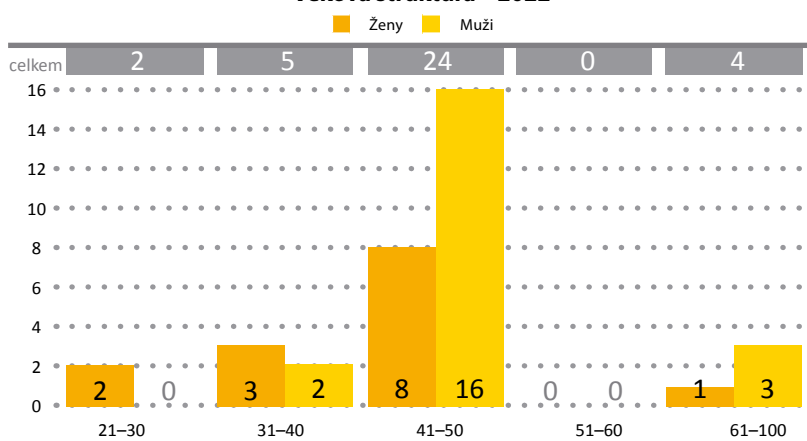
Délka pracovního poměru – 2022

Dosažené vzdělání – 2022

Věková struktura – 2022

Podpis ředitelky Orientálního ústavu AV ČR, v. v. i.

Razítko

Použité fotografie pochází z archivu OÚ a SSČ AV ČR.

V Praze dne 31. 3. 2022

Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D., ředitelka

Mgr. Adriana Dolejší, sekretariát

Orientální ústav Akademie věd ČR, 2022
www.orient.cas.cz
www.facebook.com/orient.cas.cz